LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y., 11417
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LAISVĖ
THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje ..... 12.00$
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemp. kaina 10 centų

PRICE 10c A COPY

No. 75 * * * * * Ozone Park, N. Y., 11417 Penkt., rugsėjo (Sept.) 20, 1963 * * * * * METAI 52-ji

KRISLAI

Šešios jaunutės aukos!
Jau čia pat mūsų rugiapiūtė
Žinoma, jie naudojasi...
Kankinys ar parazitas?
Toks tokius ir laimino
Rimtai sergančio kliedėjimai

— Rašo **A. Bimba** —

Praėjusis sekmadienis buvo baisi diena. Kai negrų vaikai susirinko Birminghame į bažnyčią, bomba sprogo ir keturios jaunos mergaitės vietoje buvo užmuštos.

Tomis pačiomis minutėmis už bažnyčios sienų policistas vieną 13 metų negrą berniuką iš užpakalio nušovė, o kitą du baltieji chuliganai kulkomis nuskynė!

Penki vaikučiai, penkios jaunutės aukos!

Kaltininkai, žmogžudžiai! Kur jie, kas jie?

Kam klausiate? Jie visiems žinomi. Pats jų aukščiausias sėdi Alabamos sostinėje.

Kodėl jis ne už grotų? Kodėl jis ne beprotnamyje?

—:—

Senatorius Morse paskelbė baisų dalyką. Alabamos gubernatorius Wallace pripažintas dešimčia procentų protiniu bejėgiu (jis serga proto liga, vadinama "psychoneurosis"), ir iš federalinės valdžios užtai, kaip buvęs veteranas, gauna pensiją!

Dabar paaiški visa eilė to žmogaus keistų veiksmų. Tai jo sukurstytos gaujos pradėjo baisų terorą prieš negrus.

—:—

Gub. Wallace tuoj turėtų būti suvaldytas. Teisingai dr. King reikalauja, kad į Birminghamą būtų pasiųsta federalinė kariuomenė, arba gali kilti baisios skerdynės, kai negrai neteks kantrybės ir nestovės rankas susidėję, kai jų vaikai yra bombomis net bažnyčiose žudomi!

—:—

Turėkime galvoje, kad su pradžia spalio mėnesio prasidės "Laisvės" metinis vajus. Reikia jam gerai pasiruošti. Išgirskite administracijos kvietimą talkon!

Mums rūpi ir čikagiečių "Vilnies" vajus. Jis jau prasidėjo su šio mėnesio pradžia. Reikia ir čikagiečiams talkos.

—:—

Praėjusį šeštadienį didlapis "New York Times" net tris didelius puslapius pašventė Kinijos vadovų pasisakymui prieš Tarybų Sąjungą. Už tą didelę vietą juk niekas tam didlapiui neužmokės.

Tas tik parodo, kaip komunistinio pasaulio priešai tuos nesutikimus moka gudriai panaudoti savo tikslams. Jie negali atsidžiaugti tais nesusipratimais ir nesigaili savo spaudoje vietos jiems dar paaštrinti.

Bet matyt, kiniečiai taip toli nuėjo, jog nebepajėgia iš to padaryti atitinkamą išvadą.

—:—

Vietinis pranciškonų "Darbininkas" rugsėjo 13 d.) paskelbė kardinolą Mindszenty "kankiniu" ir užsitarnavusiu patapti šventuoju. Tuo tarpu šitas fašizmo šmotas sėdi Budapešte Amerikos ambasados palociuose ir ėda pačią geriausią ir skaniausią amerikinę duonutę.

Jei visi tokie "kankiniai" taps šventaisiais, tai bus labai labai bloga, nes visame danguje nebeliks vietos taip pat labai užsitarnavusiam smarkiai suteptomis rankomis mūsų vyskupui Brizgiui. "Darbininkas" turėtų apie tai rimtai pagalvoti.

(Tąsa 6-tam pusl.)

Visur auga pasipiktinimas prieš pietiečių terorą

Washingtonas. — Baltųjų šovinistų teroras iššaukė prezidento Kenedžio ir JAV valdininkų didelį pasipiktinimą. Kenedis davė suprasti, kad už negraičių nužudymą gula atsakomybė ant Alabamos gubernatoriaus G. C. Wallace, kuris visokiomis priemonėmis paneigia JAV Konstituciją ir prieštarauja integracijai.

Robertas Kenedis, JAV Justicijos sekretorius, tarėsi su kitais pareigūnais ir maršalais, kaip veikti, kad suvaldyti pietinius rasistus.

Negrų organizacijos iš visos šalies siunčia telegramas ir rezoliucijas, reikalaudamos, kad JAV pasiųstų armijos dalinius į Birminghamą, kur susidarė riaušių pavojus.

Negrų ir demokratinės baltųjų organizacijos reikalauja, kad nužudymo mergaičių reikalą paimtų tyrinėti Jungtinių Valstijų federalinės įstaigos, nes ten vietinių valstijų "tyrinėjimai" nieko nereiškia. Birminghame metimas bombos į negrų bažnyčią jau buvo 22-ras bombos įvykis. Visus pirmesnius teroristų puolimus "tyrinėjo" vietinių valstijų policija, o kaltininkų nesurado.

Birminghamo miestas turi 350,000 gyventojų, iš kurių yra 125,000 negrų. Kas bus, jeigu mieste prasidės generalinės riaušės tarp baltųjų ir negrų? Kas bus, jeigu jos persikels į kitus miestus ir kitas valstijas? Negrų vadai ragina savo žmones susilaikyti nuo keršto, bet viskam kantrybė pasibaigia.

Ne vien Jungtinėse Valstijose spauda, radijas ir televizija smerkė pietinių valstijų teroristus, bet ir užsienyje.

KUNIGAS REMIA STUDENTUS

Washingtonas. — Katalikų kunigas Feliksas McGowan'as, kuris buvęs Pietų Amerikoje ir Kuboje, remia JAV studentus, kurie lankėsi Kuboje.

Jis sako, kad ir jis norėjo vykti su studentais, bet, kad vyko tik vieni studentai, tai jam nebuvo progos. Kunigas sako: "Kaip į bažnyčią gali įeiti kiekvienas, taip turėtų būti durys atidaros ir į kiekvieną šalį".

ŠIAURĖS KOREJA IR KINIJA

Piongijanas. — Į Šiaurės Korėjos sostinę atvyko Kinijos vienas iš vadų Liu Šao-čis. Orlaukyje jis, tarp kitko, sakė: "Kinija ir Korėja esame kaimynai, o mūsų žmonės artimi vieni kitiems, kaip žmogaus lūpos. Mūsų liaudys sunkioje kovoje iškovojo laisvę ir petis petin eis pirmyn"....

T. SĄJUNGA PIRKS KANADOJE KVIEČIŲ

Ottawa. — Kanados valdžia padarė sutartį su TSRS delegacija kviečių reikale. Kanada parduos Tarybų Sąjungai 250,000,000 bušelių kviečių už $500,000,000.

Kiek pirmiau Kanada padarė sutartį parduoti kviečių Kinijai 187,000,000 bušelių už $360,000,000.

URAGANAS CINDY

Port Arthur, Texas. — Uraganas Cindy buvo pasiekęs Galvestono miestą. Vėjas buvo 80 mylių per valandą, pamaryje vanduo pakilo 8 pėdas virš normalumo, bet didelių nuostolių nepadarė. Uraganas, atsimušęs į sausumą, vėl pasuko į jūrą.

Įvyko socialistų suvažiavimas

Amsterdamas. — Čionai įvyko socialistų internacionalo suvažiavimas. Dalyvavo 150 delegatų nuo 47 partijų. Jie sakė, kad atstovavo 12,000,000 socialistų.

Socialistai įvairių šalių balsavimuose gavę 65,000,000 balsų. Jie kontroliuoja Švedijos, Danijos, Izraelio, Ceilone ir Modagaskaro valdžias, ir turi didelės įtakos Austrijos, Belgijos, Islandijos ir Šveicarijos valdžiose.

Bet tarp socialistų išmarksizmo jau beliko tik vieni kitų pavadinimas "draugais", o nieko daugiau.

Indusai susišaudė su pakistaniečiais

Karačis. — Pakistanas pasiuntė protestą Indijai, nes jos kareiviai iš Asamo šaudė į Rytinio Pakistano gyventojus. Gyventojai turėjo bėgti į šalies gilumą.

New Delhi. — Indijos premjeras Nehru sako, kad Pakistano kareiviai pirmieji pradėjo šaudyti į Indijos pusę, tai tik tada Indijos kareiviai atsakė ugnimi.

BOB HOPE GAVO MEDALĮ

Washingtonas. — Prezidentas Kenedis įteikė Kongresinį auksinį medalį artistui Bob Hope už jo "veiklą labui mūsų šalies ir pasaulio taikos." Taipgi gavo po Kongresinį medalį George M. Cohan ir Irving Berlin.

Varšuva. —Lenkijoje pakelta duonos kaina.

Prasideda "Laisvės" Vajus

Su spalio mėnesio pirma diena pradedame vajų gavimui "Laisvei" naujų skaitytojų, atnaujinimui išsibaigusių prenumeratų ir sukėlimui $5,000 fondo, kad subalansuoti laikraščio biudžetą 1964 metams. Pradedame savo didįjį darbą, labai svarbų darbą. Šis darbas reikalauja talkos visų "Laisvės" skaitytojų, visų apšvietą branginančių žmonių.

"Laisvės" direktorių taryba paskelbė trijų mėnesių kontestą ir paskyrė 10 premijų bei dovanų kontestantams. Direktoriai kviečia į kontestą visus galinčius pasidarbuoti praplėtimui "Laisvės" tiražo, sukėlimui finansų, užtikrinimui laikraščio išlaikymo.

Didelių pastangų turime dėti gavimui naujų skaitytojų. Prašome kontestantų ir visų esamųjų "Laisvės" skaitytojų rimtai pasidarbuoti tam reikalui. Taipgi turime darbuotis atnaujinimui išsibaigusių prenumeratų. Prašome organizacijų nesivėluoti rengti pramogas sukėlimui finansų 1964 metų laikraščio biudžetui.

Labai svarbu vajų pradėti iš pat vajaus laiko pradžios. Prašome stoti į darbą tuojau ir darbuotis per ištisą vajaus laiką—nuo pat spalio 1-mos dienos iki pat gruodžio 31-mos dienos!

Svarbu gauti naujų skaitytojų ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Todėl lankydamiesi į namus pakalbinkite žmones, kad užsakytų "Laisvę" giminėms ir draugams Lietuvoje. Ten žmonės myli "Laisvę" ir jie bus labai dėkingi tiems, kurie suteiks jiems tą vertingą dovaną.

Tuojau bus pradėtas vajaus reikalų skelbimas.

Jei tačiau reiktų dar daugiau informacijų, rašykite "Laisvės" administracijai, o ji jums jas suteiks.

Esame labai dėkingi visiems, kurie esate pasidarbavę praėjusiais vajais, ir širdingiausiai kviečiame visus buvusius vajininkus stoti į šių metų kontestą. Geras vajaus pasekmes turėsime tik visi veikdami vajuje. Tad stokime į darbą **visi!**

P. Buknys

Suorganizavo naują valstybę--Maliziją

Londonas. — Anglai jau suorganizavo Malazijos valstybę. Į Ją įėjo Malajų federacija, Singapūras, Sarawakas ir Šiaurės Bornėjo.

Malazija užims virš 130,000 kvadratinių mylių plotą ir turės apie 10,000,000 gyventojų. Gyventojus sudarys daugelio skirtingų grupių, kaip kalbiniai, taip tautiniai ir religiniai žmonės.

Malajų pusiasalis ir prie jo esama ant salos Singapūra sudarys vakarinę dalį Malazijos. Sarawakas ir Šiaurės Bornėjo yra šiaurinė dalis Borneo salos, prie kurių pretenziją reiškia Indonezija.

Valstybė yra šiltoje klimato juostoje, kur dera tropiški pasėliai ir auga vaisiai. Salos yra turtingos gumos, ryžių, arbatos ir daugelio kitų svarbių žaliavų šaltiniais.

Tai buvusios Anglijos kolonijos. Bet anglai imperialistai matė, kad toliau jas valdyti kolonijų formoje nebegalės, tai pirma suorganizavo malajų federaciją, o dabar prie jos prijungė ir dar tris kolonijas. Malazija bus Britanijos dalimi su dominijos teisėmis.

PAVYKO PRATIMAI

Berlynas. —Per ištisą savaitę Tarybų Sąjungos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos militarinės jėgos laikė pratimus. Maršalas A. A. Grečko, Varšuvos apsigynimo sąjungos jėgų komandierius, sakė, kad pratimai gerai pavyko.

UŽ BAIGIMĄ KARO

Tokio. — Pietų Vietnamo partizanų valdžia per Japoniją kreipiasi į Jungtines Tautas, kad baigtų karą Pietų Vietname, taip, kaip 1962 metais baigė Laose, ir sudarytų koalicinę valdžią.

Londonas. — Anglijos Komunistų partija reikalauja, kad TSRS ir Kinijos komunistai tartųsi pašalinimui nesusipratimų.

NAUJAS TSRS LAIVAS

Genoa, Italija. — Čionai nuleistas į vandenį didelis prekybinis laivas "Fiodor Poletajev". Ansaldo laivų statykla jį pastatė Tarybų Sąjungai. Laivas yra 745 pėdų ilgio ir 42,000 tonų įtalpos.

PAGIMDĖ PENKIS ' KŪDIKIUS

Aberdeen, S. D. — A. Fisherienė pagimdė 4 mergaites ir 1 berniuką. Dr. J. Barbos sako, kad visi naujagimiai yra sveiki, taipgi gerai jaučiasi ir motina.

Teheranas.—Persijos valdžia suteikė leidimą anglų naftos kompanijai ieškoti naftos Kaspijos jūros pakraštyje.

J. Tautų asamblėja svarstys nusiginklavimo reikalus

Jungtinės Tautos, N. Y.— Rugsėjo 17 dieną prielankioje atmosferoje atsidarė Jungtinių Tautų 18-ji asamblėjos sesija. Jau besirenkant valstybių delegacijoms jautėsi atodrėkis tarptautinėje atmosferoje. Tatai rezultatai Maskvos sutarties.

Tarptautinės organizacijos vadovybė paruošė dienotvarkį iš 77-ių punktų. Dienotvarkio 26—36 punktai bus pašvęsti svarstymui taikos ir nusiginklavimo reikalų.

Į asamblėją atvyko 50 asmenų iš Tarybų Sąjungos. Užsienio ministras Gromyko sakė, kad jis tarsis su JAV Valstybės sekretoriumi Rusku ir prezidentu Kenedžiu.

Jis sakė, kad šioje asamblėjoje turės būti daugiausiai laiko pašvenčiama nusiginklavimo reikalams, nes nuo to priklausys taikos reikalai ir nuėmimas nuo žmonių pečių sunkios apsiginklavimo naštos.

Tarybų Sąjunga, kaip pirmus žingsnius, siūlo: Pasirašyti nepuolimo sutartį tarp NATO ir Varšuvos apsigynimo sąjungos. Pasikeisti Rytų ir Vakarų sargais, kurie būtų strateginėse vietose ir saugotų, kad nebūtų padarytas pasalingas užpuolimas. Užšaldyti apsiginklavimo biudžetus, tai yra, nedidinti apsiginklavimui pinigų sumų. Susitarti, kad erdvė nebus naudojama militarizmo reikalams.

Bet greta tarptautinių pragiedrulių yra ir tamsių debesų. Vis dar labai drumsčia tarptautinę atmosferą Jungtinių Valstijų nusistatymas prieš revoliucinę Kubą. Kaip žinome, piratai puola Kubą iš oro ir jūrų. Kubos vyriausybė įteikė Jungtinėms Tautoms skundą, kad jos nesuvaldo Kubos pabėgėlių ir kad nesilaiko 1962 metų susitarimo su Tarybų Sąjunga Kubos reikalais.

Išvakarėse Jungtinių Tautų asamblėjos atsidarymo tarybinė spauda rašė, kad jeigu Jungtinės Valstijos sunormalizuotų savo santykius su Kuba, tai ne tik joms būtų naudos, bet žymiai pragiedrėtų ir tarptautinė atmosfera.

Asamblėjai atsidarant, prie Jungtinių Tautų jau priklausė 111 valstybių. Politiniai jos grupuojasi taip: Socialistinės šalys sudaro 12 valstybių bloką, Afro-Azijos — 54, Vakarų — 37 ir neaiškios 8 valstybės, kurios daugumoje atsitikimų remia Vakarų politiką.

Aštuonioliktos sesijos prezidentu 99 balsais išrinktas Dr. Carlos Sosa Rodriguezas, Venezuelos atstovas. Socialistinis blokas susilaikė nuo balsavimų.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius U Thantas sakė, kad iš taikos tarp didžiulių valstybių laimės ir mažosios valstybės. Jis sakė, kad po atominio karo žmonija neatsigautų nei per 10,000 metų.

Protestai prieš anglų Maliziją

Jakarta. — Virš 5,000 žmonių, daugumoje jaunimo, šturmavo Malajų federacijos, kuri įeina į Maliziją, ambasadą. Išdaužė apie 1,000 langų stiklų, sudraskė Britanijos vėliavą, apvert'ė ambasados automobilį.

Tuo pat kartu apie 3,000 žmonių šturmavo Anglijos ambasados rūmus ir akmenimis daužė langus.

Malazija nutraukė diplomatinius ryšius su Indonezija.

Saigonas. — P. Vietnamo Diemo valdžia panaikino karo stovį.

Vėliausios žinios

Jakarta. — Virš 10,000 indonezų užpuolė Anglijos ambasados rūmus, sugriovė ir sudegino. Ambasados nariams pavyko ištrūkti. Indonezai keršijo Anglijai už tai, kad ji automatiškai įjungė į Maloaziją (suvienijo su Malajų federacija) Borneo salos dalis — Sarawaką ir Šiaurės Borneo, kurios apgyventos indonezams artimų žmonių.

Londonas. —Anglijos vyriausybė svarsto Maloazijos nutraukimą diplomatinių ryšių su Indonezija.

Washingtonas. — Prezidentas Kenedis per radiją ir televiziją aiškino kiek būtų naudos iš to, jeigu Kongresas priimtų planą įplaukų taksų numušimui.

Tokio. —24 Japonijos delegatai išskrido į Pekiną, Kiniją, tartis prekybos reikalais.

TRAUKINYS UŽMUŠĖ 26 DARBININKUS

Salinas, Calif.—Southern Pacific kompanijos traukinys sudaužė sunkmežimį, kuriame važiavo 59 meksikiečiai farmų darbininkai. 26 darbininkai jau rasti užmušti, kiti sužeisti ir nuvežti į ligonines. Numatoma, kad iš sužeistųjų keli mirs.

Jakarta. — Indonezijos vyriausybė pareiškė, kad ji nepripažins Malazijos valstybės tol, kol Jungtinės Tautos nesuteiks vietos gyventojams pareikšti savo valią.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays

102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK 17, N. Y.

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.

Established April 5, 1911 — ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year, ...	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	$5.00	Canada, Lat. Amer., 6 months,	$5.50
Queens Co., per year	$10.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Kalčiausias---gubernatorius

NEGRŲ VAIKŲ KRAUJAS, pralietas Birminghame rugs. 15 d., visųpirmausia turi kristi ant Alabamos valstijos gubernatoriaus sąžinės. Jis yra vyriausias instigatorius-akstintojas baltųjų teroristų prieš negrus.

Negrų vaikai buvo susirinkę į Baptistų bažnyčios salę (16-ojoje gatvėje) sekmadieninei mokyklai. Jie buvo mokomi religinių dalykų—jiems buvo dėstomas "šventraštis" apie meilę savo artimui, kai staiga eksplodavo bomba ir eksplozijoje žuvo keturios negrų mergaitės: **Cynthia Wesley,** 14 m. amžiaus; **Carol Robertson,** 14 m. amžiaus; **Denise McNair,** 11 m. amžiaus, ir **Addie Mae Collins,** 14 m. amžiaus.

Apie 20 asmenų buvo sužeista.

Tą pačią dieną Birminghamo policija nušovė du negrų berniukus: **Johnny Robinson** — 16 m. amžiaus, **Virgil Wade,** 13 m. amžiaus.

Jau per kurį laiką valstijos gubernatorius Wallace, baisus rasistas, kurstė baltuosius prieš negrus, priešinosi negrų vaikų įleidimui į mokyklas, nuodais spiaudė į negrų rasę, ir štai to pasėka!

Bėgyje pastarųjų aštuonerių metų Birminghame buvo padėtos prie negrų gyvenamųjų namų bei salių 21 bomba, bet nei karto nebuvo žmonių užmušta—iki rugsėjo 15 dienos, iki šios baisios tragedijos.

Ir nei vienas bombų padėjėjų iki šiol nebuvo suimtas ir nubaustas!

Keturių negrų mergaičių žuvimas eksplozijoje Birminghame sukrėtė visą šalį, visą, iš tikrųjų, pasaulį. Stebėtis reikia negrų kantrybe. Bet jei rasistai nesiliaus, atsiminkime, nes ir kantriausiųjų kantrybė išsisems, ir nieks nežino, prie ko tai gali privesti.

Nieko nelaukiant JAV Kongresas turėtų kuo greičiausiai priimti prezidento Kenedžio pasiūlymą pilietinių teisių—negrų laisvės—klausimu.

Negrai reikalauja, kad kuogreičiausiai federalinė valdžia siųstų federalinę kariuomenę Birminghamui valdyti.

Reikia ką nors daryti biaurių rasistinių teroristų suvaldymui!

Priimti Kiniją!

JUNGTINIŲ TAUTŲ 18-oji asamblėja jau atsidarė. Tarp daugelio klausimų, stovinčių darbų programoje, iškils Kinijos Liaudies Respublikos priėmimo į JT klausimas.

Kaip pirmiau, taip ir šiuo tarpu mes sakome: Kiniją reikia priimti į Jungtines Tautas, išmetant iš jų Čiang Kai-šeko kliką.

Sveikiname!

NESENIAI Maskvos Chimkų vandens saugykloje įvyko Europos moterų irkluotojų pirmenybės, ir jose pergalės vainiką nusinešė Vilniaus "Žalgirio" irkluotojos!

Štai jos: G. Strigaitė, S. Bubulytė, R. Tamošauskaitė, A. Margenytė, L. Semaško, Z. Korkutytė, I. Bačiulytė, A. Perevoruchina ir (maskvietė) N. Griščenkova.

Visos suminėtosios buvo apdovanotos aukso medaliu.

Ši vilniečių merginų irkluotojų pergalė—garbė visai Lietuvai, ypatingai jos moterims-merginoms!

Sveikiname narsias žalgirietes, Europos irkluotojas čempiones!

Malazija

Š. M. RUGSĖJO 16 DIENĄ išdygo nauja valstybė **—Malazija.** Ligi šiol buvo Malajų pusiasalis, o dabar prie jo (matyt, daugiausia anglų "pasidarbavimu") prisijungė Singaporas, Sarawakas ir Sabah, kuris seniau buvo vadinamas Šiaurės Borneo.

Tai bus Malazijos federacinė valstybė su apie 10,000,000 gyventojų. Naujos valstybės sostinė bus Kuala Lumpur miestas, esąs Malajuose. Valdžiai vadovauja buvęs Malajų ministrų pirmininkas princas Abdulas Rahmanas.

Šiai Malazijos federacijai priešinasi Indonezijos ir Filipinų valdžios, kurios turi rimtų pretenzijų prie kai kurių sričių, įtrauktų į naują valstybę. Bet Jungtinių Tautų vadovybė naujos valstybės susiformavimą užgiria, o Didžiosios Britanijos valdžia pažadėjo ją saugoti.

Kaip Malazijos federacijai seksis, sunku pasakyti. Žmonės kalba ne ta pačia kalba, bet malajiečiai bando padaryti valstybine savo kalbą. Naujoje valstybėje gyvena daug kinų, kurie priešinasi nutautinimui. Jei Kinija kreips didesnį dėmesį, tai kinai vis reikalaus sau daugiau teisių ir nesiduos nutautinami. Kai kurie spėja, kad Indonezija ir Filipinai taipgi nesėdės sudėję rankas.

Britai, jausdami, kad Filipinų ir Indonezijos valdžios sieksis kai kurias sritis prisijungti prie savo žemių, pasiskubino greičiau iš savo kolonijų sudaryti naują federatyvinę valstybę, Britanijos viešpačiams "pakarną".

Kas ką rašo ir sako

URUGVAJIEČIŲ "DARBUI" SUKAKS 28 METAI

Urugvajaus lietuvių laikraštis "Darbas" praneša:

Spalio mėn. 20 d. sukaks "Darbui" dvidešimt aštuoni metai. Tai vienintelis Urugvajaus lietuvių spausdintas žodis, kuris sulaukia tokią garbingą savo datą.

Kad geriau pasiruošus priderančiai atžymėti 28-ių metų "Darbo" sukaktį — kviečiame visus prietelius, jau nuo dabar organizuoti geriausius darbiečius, kurie kiekvienais metais pasidarbuoja **"Darbo" vajaus** laikotarpyje ir tuomi užtikrina tolimesnį jo finansinį stovį.

Darbo žmonių priešai iš religinių apkasų melagingais argumentais dažnai mus teršia sakydami, būk "Darbas' rublių užlaikomas.

Visame Amerikos kontinente "Darbas" turi daugybę gerų draugų, kurie jį kas kart prisimena.

Kas metai spalio mėnesį "Darbas" atžymi savo sukaktį — atžymės ir šiemet. Laikraštį nuolat finansiškai gražiai paremia ir JAV pažangieji lietuviai. Parems ir ateity.

APIE TARPTAUTINĮ RAUDONĄJĮ KRYŽIŲ

Š.m. rugsėjo 10 d. baigė darbą Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus kongresas. Jis buvo svarbus ir tuo, kad atžymėjo šios organizacijos 100 metų amžių. Tarptautinis Raudonasis Kryžius buvo suorganizuotas 1863 metais.

Apie kongreso eigą Elta praneša:

Kongreso darbe dalyvavo apie 400 delegatų beveik iš 100 pasaulio šalių. Kongreso dalyviai iškilmingai pažymėjo Raudonojo Kryžiaus — tarptautinės organizacijos, vienijančios savo gretose 170 milijonų narių, 100-asias įkūrimo metines. Vis didesnę reikšmę Raudonojo Kryžiaus veikloje įgauna priemonės, padedančios stiprinti taiką ir tautų bendradarbiavimą.

"Šimtųjų metinių kongresas" gavo TSRS Ministrų Tarybos Pirmininko N. Chruščiovo, JAV prezidento Dž. Kenedžio, kitų vadovų sveikinimo laiškus ir linkėjimus tolesnių laimėjimų.

Kongreso dalyviai apsvarstė eilę pranešimų ir rezoliucijų ir joms pritarė. Rezoliucijos liečia įvairias kasdienines tarptautinio Raudonojo Kryžiaus veiklos puses.

Svarbią reikšmę turi šiandien priimta rezoliucija klausimu "Raudonasis Kryžius kaip taikos visame pasaulyje veiksnys."

Šioje Vengrijos, Indijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Tarybų Sąjungos delegacijų pateiktoje rezoliucijoje pažymima, kad tvirta taika yra karščiausias žemės rutulio tautų lūkestis, ir sveikinamos visos pastangos pašalinti karo grėsmę, jų tarpe kova už branduolinio ginklo bandymų ir šio ginklo naudojimo uždraudimą.

Rezoliucija ragina nacionalines draugijas, priklausančias tarptautiniam Raudonajam Kryžiui, padaryti viską, kas nuo jų priklauso, kad būtų užtikrinta tvirta taika tarp tautų. Rezoliucijai pritarė 59 balsai, 3 susilaikius (jų tarpe Kinijos Raudonojo kryžiaus delegacija), ir ji buvo sutikta delegatų ir svečių plojimais.

"Šimtųjų metinių kongresas" nutarė sušaukti 20-ąją tarptautinę Raudonojo Kryžiaus konferenciją (aukščiausią tarptautinę Raudonojo Kryžiaus organą) 1965 metais Vienoje.

MELAGIAMS PER NOSĮ!

Šių metų "Tėvynės balse" (72-ajam numery) žurnalistas M. Jackevičius smarkiai išpila kailį Australijos melagiams. M. Jackeviačius straipsnelis neilgas, ir mes čia jį paduosime mūsų skaitytojams, kad jie pamatytų, kokių nudėvėtų, kokių kvailų melų sumislija lietuvių tautos priešai.

Skaitykime:

Kur lietuviai užsienyje begyventų, ką bedarytų, jų žvilgsniai nuolat krypsta gimtojon šalin. Vieni apie jos gyvenimą gerai informuoti, nes gauna iš artimųjų laiškus, skaito tą spaudą, kuri objektyviai rašo apie Tarybų Lietuvą. Tačiau dar nemaža užsieniečių lietuvių sužino apie Nemuno krašto gyvenimą vien iš "veiksnių" laikraščių. O šitie tai jau tokių nebūtų dalykų prirašo apie Lietuvą, kad, tur būt, ne vienam skaitytojui plaukai pasišiaušty, jei viskuo... patikėty.

Eilinę tokių prasimanymų porciją pateikė Australijos lietuviams "Mūsų pastogės" laikraštis (Nr. 30). Jo bendradarbis kažkoks K. K-ca korespondencijoje "Kaip gyvenama Lietuvoje" aprašo pasikalbėjimą "su ponia N., tik ką atvykusia iš Lietuvos."

Ką korespondentas norėjo sužinoti iš anoniminės tautietės, matyti jau iš pirmųjų jo klausimų. K. K-ca nepaklausė, kas Lietuvoje gero. Jam labiau rūpėjo, kas gimtajame krašte blogo. Kadangi ponia N., matyti, negalėjo jam šiuo atveju reikiamai pasitarnauti, K. K-cas pats už ją tiek prirašė, jog net nežinai, iš kokios jo melagystės garsiau juoktis.

Korespondencijos autoriui knietėjo įtikinti skaitytojus, kad Lietuvoje dabar baisiai bloga. Todėl jis už ponią N. sukūrė tokius melo šedevrus, kokių net garsusis baronas Miunchauzenas galėtų jam pavydėti. Juk, anot K. K-cos, Lietuvoje taip skurstama, jog "karvės sueda dar nuo senovės likusius stogų šiaudus." Jei patikėsime šiais žodžiais, tai Lietuvoje, pasirodo (o šito visai nežinojau), užaugintos dramblio dydžio karvės, kurios lengvai stogus pasiekia.

Visažinas rašeiva įsismaginęs, pavyzdžiui, tvirtina, kad Kaune kunigų seminarija uždaryta, kad Palanga per šiuos 20 metų visiškai nepakito, kad, norint ką nors nusipirkti, tenka nuo ryto iki vakaro stovėti eilėse. Bet ką darysi, jei kunigų seminarija gyvuoja. Ką darysi, jei Palanga per pokario metus smarkiai, tiesiog neatpažįstamai pasikeitė ir pagražėjo. Beje, kas tuo nori įsitikinti, tegul bent pavarto "Tėvynės" balso" pastarųjų kelerių metų komplektus ir pasižiūri į naujų vilų, vasarnamių, poilsio namų, restoranų, kino teatrų nuotraukas, paskaito, kaip moderniškai šis mūsų kurortas tvarkomas. Na, o kai dėl stoviniavimo eilėse, tai gal nusimelavęs korespondentas vis tik galėtų atsakyti, kada gi žmonės dirba, jeigu jie nuo ryto iki vakaro eilėse stovi?

"Pasikalbėjime" su neseniai atvykusia į Australiją yra dar daugybė nesąmonių. Visų čia net neįmanoma suminėti. Būdinga kas kita—korespondencijos autorius, aršus nacionalistas, šiuo atveju nepraleidžia progos apšmeižti ne vien Lietuvą ir lietuvius, bet ir joje jau šimtus metų gyvenančias tautines mažumas — rusus ir žydus. Naudodamasis nuvalkiotu šovinistų metodu, jis stengiasi įtikinti skaitytojus, kad vien tik rusai ir žydai puikiausiai gyveną — jiems girdi, skiriamos geriausios tarnybos, geriausi butai, tik jie, esą, gali Palangoje vasaroti... Na, bet melo kojos, kaip žinoma, trumpos. Taip atsitiko ir šiuo atveju. "Staiga užmiršęs," kad lietuviai nėra tautinė mažuma savo gimtajame krašte, K. K-ca "paklausė" ponią N., ar jie turi lygias teises su kitais. Taip parašė jis, matyti, norėdamas skaitytojams sudaryti įspūdį, kad korespondentas labai jau objektyvus. Bet jei visi lygūs, tai kokiu gi būdu, anot K. K-cos, vieni privilegijuoti, o kiti — ne? "Atsakyti į šį klausimą nusimelavęs "veiksnių" rašeiva, žinoma, nesugebės, lygiai kaip neįmanoma iš sniego kepti bandelių.

Kadaise, dar viduramžiais, kai kurie pietiniame žemės pusrutulyje esančioje Australijoje žmonės negalį gyventi, nes jie nesugeba lyg musės lubomis vaikščioti kojomis aukštyn. Dabar gi Australijos "vaduotojai" ir jų rašeivos stengiasi įtikinti šito žemyno lietuvius, kad Lietuvoje vaikštoma kojomis aukštyn. Bet kas gi tuo patikės? Juo labiau, kad gyvename jau dvidešimtame amžiuje...

K. S Karpius siūlo "vienodinti,, kalbą

Clevelando K. S. Karpius savo lėšomis išleido knygutę, pavadintą "Kalbos viedinimo klausimu"; knygutė atspausdinta mimeografu, ir joje yra nemaža autoriaus "samprotavimų."

Pirmiausia: kas gi yra K. S. Karpius?

Nežiūrint į tai, kad mudviejų pasaulėžiūros politiniais klausimais skiriasi kaip diena nuo nakties, jis man įdomus — įdomus tuo, kad per 50 metų savo buvimo Amerikoje Karpius susiejo savo likimą su spauda. Jis buvo zeceris, kadaise dirbo "Tėvynės" spaustuvėje linotipininku. Vėliau jis redagavo Clevelando "Dirvą," o kai dipukai pradėjo atvykti, laikraščio leidimą ir redagavimą pervedė jiems. Šiuo metu K. S. Karpius, rodosi, dirba vieno angliško dienraščio (Clevelande) spaustuvėje korektorium.

Bet Karpius dažnai nori pasirodyti ir smetoninninkų spaudoje: jis parašo "Dirvai," o "Dirvos" neprieteliai - redaktoriai jo rašybą smarkiai pešioja, savaip taiso!

Tai labai nepatinka p. Karpiui. Ir jis, supykęs, pagamino šią knygiukštę, siūlydamas redaktoriams, kad jie priimtų jo rašybą, o tai reikštų kalbos "suvienodinimą."

Karpius priešingas rašymui: ugny, ateity; turį būti "ugnyje," medyje," "ateityje." Jis priešingas įvardžiuotiniams būdvardžiams, tokiems, kaip: nepriklausomoji, skaisčioji, mieloji, senieji, naujieji, jaunieji, etc. Jam turį būti tik nepriklausoma, skaisti, miela, seni, nauji, jauni, etc.

Jis mano, jog kablelis prieš jungtuką "kad," "jog," "bet" visiškai nereikalingas, kadangi tai ardą sakinį, ir tie kableliai atnešti "iš senos rusų kalbos"! Todėl Karpius ragina be kabelelių rašyti tokius sakinius:

Penkios dienos nulėmusios II pasaulinį karą.

Diena kuri nulėmė Francūzijos likimą.

Sakiau kad neik.

Didelis bet žioplas.

Taip ir panašiai K. S. Karpius samprotauja savo knygutėje. Ir tai jis vadina "kalbos vienodinimu." Priimkite jo rašybą, na, ir kalba bus "suvienodinta"!

Ką visa tai parodo?

Tai parodo, koks nesveikas reiškinys atsiranda tarp imigrantų, kurie nutolsta nuo tautos kamieno, nuo gimtosios žemės!

Jeigu atsirastų tokių, kurie pasektų Karpiumi, tai rytoj ar poryt atsirastų kitas, dar mandresnis už Karpių, kuris siūlytų savo rašybą, savo "kalbos vienodinimą." Na, ir neimtų daug laiko, kai lietuvių kalba visiškai išsigimtų.

Norint eiti su gyvenimu, geidžiant neatitrūkti nuo savo gimtosios kalbos, **reikia būtinai palaikyti glaudų ryšį su savo tauta, su jos spauda, su literatūra.** Reikia iš ten semtis pamokas ir įkvėpimą didesniems darbams. K. S. Karpius—visiškai atitrūkęs nuo lietuvių tautos kamieno, nuo Tarybų Lietuvos. Jis eina į gretas tų "didvyrių," kurie priešingi kultūrinių ryšių palaikymui tarp Tarybų Lietuvos ir užsienyje gyvenančių lietuvių. Dėl to jis taip skursta. Dėl to jis, dvasiškai skursdamas, bando paskui save patraukti ir kitus.

Bet iš tų pelų nebus grūdų.

R. Mizara

J. GRIGIŠKIS

ĮVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Atominių bandymų draudimo pakto svarba žmonijai

Kuomet beveik visos pasaulio valstybės pasisakė už branduolinių bandymų draudimo paktą ir kuomet visa taikos trokštanti žmonija šį paktą sveikino, tuo pačiu metu Kinijos komunistų vadai jį smerkia kaip taikai žalingą sutartį, kuri turinti mierių pažaboti revoliucinį ir nacionalistinį išsilaisvinimo judėjimą.

Kaip dabar galima pateisinti tokį kiniečių vadų aiškinimą, kuomet tam paktui nepritaria ir prieš jį kovoja Prancūzijos prezidentas-diktatorius de Golis, kuomet Jungtinėse Valstijose minimą paktą griežtai pasmerkė didžiausi reakcionieriai senatoriai Goldwater, Thurmond, Stennis, Long, dešinieji admirolai Radford ir Burke, visi ultra reakciniai ir fašistiniai elementai?

(Lietuviški "veiksniai" irgi reakcijai turavoja).

Jeigu šis faktas, kaip kiniečių vadai aiškina, iš tikrųjų galėtų sulaikinėti revoliucinį ir nacionalinį išsilaisvinimo judėjimą, taipgi taikai nepasitarnautų, tai tuomet visos reakcingiausios jėgos, visi fašistiniai gaivalai ne tik jam nesipriešintų, bet jį šimtu procentų užgirtų. Aišku dabar, kad kiniečių komunistų nusistatymas žymiai pasitarnauja tiems, kurie taikos nenori, kurie trokšta atominio karo kaip vienatinės priemonės socialistinėms šalims sunaikinti.

Kiniečių vadai aiškina, kad tuo paktu Jungtinių Valstijų imperialistai viską laimėjo ir Tarybų Sąjungą pažabojo. Tuo pačiu metu Jungtinių Valstijų imperialistiniai elementai, visokio progreso ir taikos priešai, šaukia, kad Tarybų Sąjunga baisiai apgavusi ir pažabojusi Jungtines Valstijas. Tai kur čia logika?

Pasaulio žmonija jaučia ir supranta šio pakto reikšmę ir svarbą, kad jis yra svarbus įnašas į pastovios taikos išlaikymą, kad jis atidaro duris į naujas sutartis, vedančias prie pilno branduolinių ginklų bandymų draudimo, jų sunaikinimo ir nusiginklavimo. Ateitis mums parodys, kiek daug naudos šis paktas žmonijai suteiks.

Negalima daleisti, kad kapitalistinės šalys, kurios nuolat konspiruoja vienokiu ar kitokiu būdu sunaikinti socialistinę santvarką, dabar vilkiškus apetitus prarastų. Juk ir minimą paktą pasirašyti jas privertė naujosios galingos socialistinių šalių, neutralinių šalių ir viso plataus pasaulio už taiką kovotojų jėgos. Kinijos liaudis taipgi žymiai prie to prisidėjo. Tai buvo atsiekta didžiulė taikos kovotojų pergalė.

Turėkime viltį, kad toji pergalė bus apginta ir kad jinai prives žmoniją prie dar didesnių pergalių. Turėkime viltį, kad tie kivirčiai tarp tarybinių komunistų ir kiniečių komunistų bus kaip nors gyvenimo išlyginti, kaip dabar jie išlyginti tarp tarybinių komunistų ir jugoslavų komunistų. Pati gyvenimo eiga prie to veda. Pažanga negalės reakcijai nusilenkti.

—:—

Rasinės diskriminacijos puoselėtojų literatūra

Šiuo metu, kai kova prieš rasinę diskriminaciją plečiasi po visą kraštą, rasinės diskriminacijos puoselėtojai bando visur skleisti savo literatūrą, kuri garbina praeitį, vergovinę gadynę, kelia į padanges tuos žmones, kurie vadovavo federantų jėgoms Civiliniame kare.

Viena tokių knygų yra "Lee After the War", kurią parašė Marshall W. Fishwick. Tai knyga, kuri padaro federantų armijos vyriausį komandierių Robert E. Lee garbingiausiu didvyriu.

Kodėl minimos knygos autorius vadina gen. Lee "didžiuoju amerikiečiu" ir lygina jį net su Washingtonu? Juk Lee vadovaujamos jėgos Civiliniame kare buvo sumuštos ir jis buvo priverstas negarbingai pasiduoti.

Gen. Lee yra "garbingas didvyris" visiems rasinės diskriminacijos gynėjams todėl, kad jis visą gyvenimą buvo uolus negrų vergovės gynėjas. Ir karą prakišęs jis nesiliovė gynęs rasinę diskriminaciją.

—:—

Naikina Kenedžio vardą

Georgia valstijos miestelio Albany komisionieriai nutarė Kennedy bulvardą pavadinti Murry Hill Lane.

Rasistiniai komisionieriai tai padarė todėl, kad prez. Kenedis siūlo kongresui civilinių teisių programą, rasinės diskriminacijos palaikytojams nepriimtiną.

—:—

Dievulis jam nepadėjo

Kelly R. Darnel, Johnson City, Tenn., gyventojas buvo nuteistas trejetą metų kalėjime išbūti tik todėl, kad išdrįso paimti kiek pinigų iš turtingųjų bažnyčių ir perduoti juos neturtingosioms bažnyčioms.

Mat, jis tikėjo geriau dievuliui pasitarnausiąs paremdamas tuos dievnamius, kuriems parama daugiau reikalinga. Bet kai jis bėdon pakliuvo, tai dievulis į pagalbą jam neatėjo.

Farmville, Va. — Tik Prince Edwardo apskrityje į mokyklas užsiregistravo 1,200 negrų vaikų, į kurias pirmiau ėjo tik baltųjų vaikai.

Justas Paleckis

STATOME NAUJĄ PASAULĮ

Istorinėmis 1940 metų birželio—liepos dienomis Lietuvoje vyko tas revoliucinis procesas, kurio esmė trumpai apibūdinta "Internacionalo" žodžiuose:

Pasaulį seną išardysim
Iš pačių pamatų ir tuo
Naujai pasaulį atstatysim,—
Kas buvo nieks, tas bus viskuo.

Kai prisimename tų didelių įvykių ir permainų dienas, akyse stovi milžiniškos džiūgaujančios darbo žmonių minios Kaune, Vilniuje, nušvitę veidai miestuose, miesteliuose ir kaimuose. Kaip nepaprastą ir šviesią atgimimo, prisikėlimo šventę pergyveno tomis dienomis Lietuvos liaudis, sveikindama supuvusio buržuazinio-fašistinio režimo žlugimą ir Naujojo Ryto gimimą.

Tuomet susidariusios palankios padėties dėka gana lengvai pasisekė nuversti fašistinę santvarką. Tuo laimėjimu buvo apvainikuota ilgametė Lietuvos darbo liaudies kova, kurią ji kovojo, Lietuvos komunistų partijos vadovaujama.

Bet dažnai taip esti, kad įvykdyti revoliuciją, sugriauti senąją santvarką pasiseka lengvai, bet daug sunkiau naująjį gyvenimą sukurti. Taip ir Lietuvoje 1940 metais tiek kiekvienam eiliniam darbo žmogui, tiek tarybinės valdžios veikėjams negalėjo nerūpėti klausimas: kaip vyks tarybinės santvarkos statyba, kaip seksis įvykdyti komunistų partijos ir tarybinės vyriausybės užbrėžtus uždavinius?

Pirmieji metai parodė gerus rezultatus. Visose gyvenimo srityse pasireiškė nepaprastas suklestėjimas — išnyko nedarbas, padidėjo pramonės našumas, sėkmingai vyko revoliuciniai pertvarkymai žemės ūkyje, nepaprastas atkyvumas buvo jaučiamas kultūros, švietimo, meno ir literatūros srityje.

Tačiau kūrybinį darbą nutraukė barbariškas hitlerinių gaujų užpuolimas. Nematytai žiauriame kare ne tik žuvo apie pusė milijono Lietuvos žmonių, ne tik buvo sugriauta daugelis miestų ir begalė kaimų, bet ir pats lietuvių tautos likimas buvo pakibęs ant plauko. Šaunioji tarybinių tautų pergalė išgelbėjo lietuvių tautą nuo pražūties ir suteikė jau naujo atgimimo džiaugsmą.

Prisikėlimas

Sunkus buvo pokarinio atstatymo darbas. Prisimenu po karo atvykusio žymiojo Amerikos lietuvių veikėjo Antano Bimbos žodžius, pasakytus prie "Drobės" fabriko griuvėsių Kaune: "Ir kaip jūs galėsite prikelti Lietuvą iš jų begalinių griuvėsių! Kiek tai metų darbo pareikalaus!"

Taip, nelengvas tai buvo darbas prikelti iš griuvėsių tiek miestų ir kaimų, tiek fabrikų ir gamyklų, tiek miestų ir kaimų, tiek fabrikų ir gamyklų, tiek mokyklų ir kultūrinių įstaigų pastatų. Tačiau mes buvome ne vieni. Tiek Lietuvai, tiek ir kitoms kare nukentėjusioms respublikoms į pagalbą atėjo visos tarybinės tautos, visos Tarybų Sąjungos jėgos ir ištekliai. Ir per nuostabiai trumpą laiką buvo atlikti milžiniški ne tik atstatymo, bet ir daugybės naujų statybų, galingos pramonės sukūrimo darbai, o taip pat įvyko viso žemės ūkio pertvarkymas socialistiniais pagrindais.

Viso to negalime užmiršti, negalime neprisiminti kiekvienais metais minėdami Tarybų Lietuvos metines.

Rašau šį straipsnį ką tik grįžęs iš kelionės po įvairius mūsų respublikos rajonus, ypač po Žemaitiją. Ir kur tik būdamas, kur bevažiuodamas, visur mačiau naujo pasaulio kūrybos, naujo suklestėjimo požymius Lietuvos žemėje.

Mokykla—pasididžiavimas

Ar buržuazijai valdant galėjo kas tikėtis, kad tokie miesteliai, kaip Alsėdžiai, Plateliai, Kuliai, Triškiai, Žemaičių Kalvarija ir panašūs, įstengs kada turėti vidurinę mokyklą! Šiandien ten ir daugybėj panašių smulkių gyvenviečių matome tokias mokyklas su šimtais mokinių, dešimtimis mokytojų. O kokie puikūs, erdvūs, šviesūs vidurinių mokyklų rūmai per paskutiniuosius metus pastatyti Šilalėj, Užventyje, Sedoje, Salantuose, Varniuose, Žarėnuose, jau nekalbant apie Telšius, Skuoda, Tauragę, Jurbarką, Gargždus ir daugeli kitų didesnių centrų. Vis tai naujo gyvenimo, naujos dvasios švyturiai. Čia paminėtos tik kai kurios iš respublikos 430 vidurinių, 915 aštuonmečių ir 2747 pradžios mokyklų, kuriose mokosi 448,000 mokinių. Tai neskaičiuojant specialių mokyklų mokinių, kurių skaičius siekia 53,000, ir studentų, kurių yra 34,000.

Mūsų sveikatos reikalai

Iš jaunystės prisimenu vaizdą, matytą atsilankius į motinos gimtąjį kaimą Skirpsčius, netoli Alsėdžių. Tada susirgo mano dėdė Bonifacas. Pradžioje jį gydė naminiais vaistais, žolelėmis, paskui pasikvietė "užkerėtoją", kuri spaudė prie kūno mėlynus popierius, kažką būrė, davė gerti ant degtinės užpiltas žoles, bet liga vis smarkėjo. Tik kai ligonis pradėjo kliedėti ir jau buvo beveik prie mirties, atvežė felčerį, o tik jam pareikalavus iškvietė gydytoją iš Telšių. O kodėl delsė? Todėl, kad gydytojui reikėjo brangiai mokėti, gi litas kaimiečiui buvo retas svečias.

Šiandien tuose pat Alsėdžiuose yra ligoninė ir gimdymo namai su keliais gydytojais, akušerėmis, medicinos seselėmis, slaugėmis. Toji 25 lovų ligoninė įsikūrusi buvusioje klebonijoje. Dar erdvesnė ligoninė yra netoliese, Plateliuose. Ir taip visoje Lietuvoje medicinos pagalba yra greitai ir lengvai pasiekiama, ir ne nuo kišenės storumo ji priklauso, kaip seniau, arba kaip yra kapitalistiniuose kraštuose.

Turistai iš Amerik. Jungtinių Valstijų pasakoja, kad ten ligoninėje už parą reikia mokėti po 20—30 dolerių, už penicilino įšvirkštimą 10 dolerių, už rentgeno nuotrauką 25 dolerius, o už chururginę operaciją tenka mokėti šimtais dolerių. Todėl medicinos pagalba, kaip ir mokslas aukštesnėse mokyklose, kapitalistų valdomuose kraštuose mažiau uždirbančiam darbo žmogui arba bedarbiui neprieinama.

Mūsų spaudos jėga

O su tokia svarbia švietimo ir kultūros platinimo priemone kaip spauda Lietuje tiesiog stebuklai įvyko. Kadangi teko ilgus metus spaudoje dirbti, ne tik žinau, bet ir iš praktikos patyriau, kaip sunku būdavo su spauda, ypač žurnalais buržuaziniais laikais. Kaip daug literatūros žurnalų ir iliustruotųjų leidinių yra žlugę, bankrutavę, negalėdami išsilaikyti dėl menkų tiražų. O šiandien matome puikius žurnalus, išeinančius dešimtimis tūkstančių, kai kurie net daugiau šimto tūkstančių tiražais. Pasirodo, "Tarybinė moteris" yra prasiekusi 175,000 egzempliorių tiražą. Dienraštis "Tiesa" turi daugiau kaip 200,000 egzempliorių tiražą! O anais laikais 20—25,000 egz. dienraščio tiražas atrodydavo didelis.

Tad ir sutinki laikraštį ir žurnalą bei knygą tolimiausiuose užkampiuose. Malonu buvo aplankyti Platelių miesto biblioteką, kurioje yra apie 7000 knygų ir 1541 skaitytojas. O kaip sumaniai ir kūrybiškai dirba Šimkaičių (Jurbarko rajone) bibliotekos vedėja Z. Sirtautienė, vaizdingomis priemonėmis sugebanti sudominti skaitytoją naujais leidiniais. Ne veltui jos vadovaujamoji biblioteka buvo pripažinta viena geriausių apylinkinių bibliotekų respublikoje. Platus autobusų linijų tinklas, o taip pat vidujinis aviacijos susisiekimas užtikrina spaudos pristatymą iš Vilniaus tą pačią dieną didžiojoje dalyje respublikos.

Mūsų kultūros namuose

Šimkaičių biblioteka yra kultūros namuose. Juose kovo mėnesį, rinkimų metu, teko matyti saviveiklininkų atliktą įdomią ir sudėtingą programą. Šioje kelionėje teko tiesiog nustebti, kaip puikiai pasirodė Plungės kultūros namuose vietos saviveiklininkai ir mokiniai. Klaipėdoje gėrėjomės vietinės liaudies operos dainininkų K. Krisiūnienės, V. Kubilienės, V. Jurkšto ir kitų dainavimu. Teko girdėti, kad toji Liaudies opera vyksianti į Maskvą ir Kremliaus teatre parodysianti operą "Kaimiečių garbė" ("Cavaleria rusticana"). O kokie puikūs naujieji kultūros namai Šiauliuose, kur deputatų dienos proga buvo suruošta šaunus koncertas! Palangoje buvau mokinių dainų šventėje, kurioje dalyvavo apie 2000 mokinių dainininkų ir šokėjų. Visa eilė rajonų suruošė rajonines dainų šventes.

Tie šimtai kultūros namų apylinkėse ir kolūkiuose, jau nekalbant apie rajonų centrus ir didesnius miestus, šimtai tūkstančių saviveiklininkų, dalyvaujančių choruose, liaudies teatruose, šokių rateliuose, orkestruose, dailės ir kitose meninės saviveiklos srityse, yra didžiulės reikšmės laimėjimas, masinio darbo žmonių aktyvumo džiugus pasireiškimas.

(Bus daugiau)

Iš laiškų

Gerb. "Laisvės" Redakcija.

Mirus mūsų broliui Petrui Repečkai, mes, esantieji Petro Repečkos broliai Pranas ir Steponas Repečkai, labai norėtume, kad jūs savo laikraštyje atspausdintumėte užuojautą Petro Repečkos šeimai.

Jūsų laikraštį mes gaunam me reguliariai ir su malonumu jį skaitome, todėl mums būtų didelis malonumas perskaityti jame ir savo užuojautą velionies šeimai.

Su pagarba,
Pranas ir **Steponas Repečkai**

Mirus mūsų brangiam broliui Petrui, mes ir mūsų šeimos reiškiame nuoširdžią užuojautą velionies žmonai Karolinai, sūnums Albertui ir Haroldui.

Brangieji, nors mus skiria vandenynas, tikėkite liūdime kartu.

Pranas ir **Steponas Repečkai** ir **jų šeimos**
Anykščių raj
Kurklių ap.
Blivonių kaimas
Lithuania, USSR

Brangus drg. Mizara;

Skaičiau "Laisvėje" jūsų straipsnį, kad lietuvaitė mokytoja ieškojo pas jus anglų kalba Lietuvos istorijos.

Kai aš lankiau American International College, Springfield, Mass., man reikėjo pasirašyti "graduation thesis." Mums davė pasirinkti temą. Aš pasirinkau apie Lietuvą, mat, tais laikais amerikonai labai mažai žinojo apie Lietuvą, aš ir pati Lietuvos istorijos nežinojau.

Beveik metus laiko ieškojau faktų apie Lietuvą Springfieldo ir New Yorko bibliotekose.

Mes buvome 30 studentų kurie 1931 m. rašėme tezius. Kai mokytojų komitetas visus tezius peržiūrėjo, išrinko tik 6 geriausius. Tarp tų šešių ir mano buvo. Tada aš gavau progą savo raštą apie Lietuvą skaityti publikai, kuri susidėjo iš 300 amerikiečių. Užsitarnavau garbę, bet man ne ta garbė rūpėjo. Kaip man buvo smagu, kad aš galėjau jiems pasakyti, kur yra Lietuva ir kokie jos žmonės!

Aš turėjau apie 4 kopijas pasidariusi, bet dabar tik vieną beturiu.

Vieną pasiėmė d-ras Norman Eddy, kuris dabar profesoriauja Bostono universitete, kitą pasiėmė vienas amerikonas studentas iš kokios tai katalikišos kolegijos ir nesugrąžino. Trečią Mildred Stensler išsivežė, kai buvo Bostone su Vikt. Bekeriu. Kai pas mus nakvojo Andrulis, jis norėjo kad aš jam duočiau į Chicagą išsivežti peržiūrėti, bet aš negalėjau duoti paskutinę, nes man dažnai jos prireikia.

Draugiškai,
E. Repshis

1963—9—13

Statybininkų dovana

ŠEDUVA. — Gerą dovaną statybininko dienai gavo miesto gyventojai. Čia atidaryta didžiulė maisto parduotuvė. Joje prekiaujama taikant pažangiausias formas — prekės išdėstytos ant prekystalių, pirkėjai apsitarnauja patys.

Antrajame to paties pastato aukšte — valgykla.

Daugiau įvairių parengimų "Laisvės" naudai!

Hayward, Calif.

Mirė Veronika Ulskienė

Rupgiūčio 30 d. mirė Veronika Ulskienė, sulaukus 73 metus amžiaus. Jinai buvo narė Lietuvių Darbininkų Susivienijimo ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos. Taipgi skaitė pažangiąją spaudą.

Veronika Aleknaitė gimė Lietuvoj, kovo 5 d. 1890 metais, Radviliškių kaime, Šiaulių Apskrityje. Į Ameriką atvyko į Boston, Mass., 1911 metais. Tenai ji susituokė su jaunystės draugu Jonu Savicku. Jiedu susilaukė dukrelės Anelės. Persikėlę gyventi į Worcester, Mass., priklausė prie progresyvių draugijų ir prie Aido choro, kurį tuo metu mokė Dirvelis. Tėvai vedė į šį chorą ir jaunutę Nelę, kuri pamylo dainą. Jie taipgi prirašė Nelę prie Ateities Žiedo draugijėlės, kur ji mokėsi pažangos ir lietuviškai skaityti ir rašyti, ką ir šiandien Nelė įvertina, ir pati su savo draugu priklauso progresyvėse draugijose.

Dėl Jono Savicko sveikatos, jie persikėlė gyventi į Inglewood, Cal., 1921 metais, ir ten išgyveno iki Jono mirties — 1932 m. balandžio mėn. Gyvendami Kalifornijoj, Savickai veikė progresyvėse organizacijose savo apylinkėj. Jie visi trys priklausė Los Angeles Lietuvių Chore, kurį dar prieš ir po tėvo mirties vadovavo Nelė per apie 12 metų. Prie jos vadovavimo buvo sulošta puikių operečių ir porą sykių net gastroliavo San Franciske.

Nelė apsivedė su Antanu Valaičiu ir susilaukė dukrelės Barbaros, kurią taipgi kūdikystėje vesdavosi į chorą dainuoti, kol išsikraustė į Oregon. Jie buvo nusipirkę ten ūkį ir tik prieš porą metų pardavė, ir sykiu su mamyte Veronika persikėlė gyventi į Haywardą, Cal., arčiau prie dukros, anūkų ir proanūkių.

Veronika apsivedė su Feliksu Ulskiu 1934 m., kuris buvo našlys su keturiais vaikais ir kuris turėjo ūkį W. Linn, Oregon. Jinai pagelbėjo Feliksui išauklėti jo šeimą—Antaną, Stelą, Oną ir Agnę.

Feliksas Ulskis buvo progresyvis ūkininkas ir geras gaspadorius. Jis skaitė progresyvę spaudą ir priklausė prie progresyvių organizacijų. Pas Ulskius lietuviai laikydavo susirinkimus ir nemažai piknikų, nes Feliksas buvo įsteigęs patogią vietą žalumynuose prie sraunios upės.

Veronika yra daug paaukojusi dėl parengimų, dėl "Vilnies" bazarų, ir dėl progresyvių organizacijų.

Veronikos kreditui reikia prisiminti, kad, kaip ir daugelis tų laikų lietuvių, jinai atvyko į šią šalį beraštė ir čionai gyvendama išmoko skaityti ir rašyti ir įvertino apšvietą, dailę ir progresą. Ji gyvendama ūkyje išmoko vairuoti automobilį ir ūkio mašinas. Ji labai mėgo gamtą ir gėles. Jos darželį, kaip Oregon, taip ir Hayward, kur gyveno tik trumpą laiką, puošė daugybė gražių gėlių, ir gal būt todėl labai tinkamai jos šermenyse, kurios buvo be kunigo "palaimos," tarp kitų, buvo sudainuota "Paskutinė Vasaros Rožė."

Buvo gaila matyti liūdint dukrą Nelę, žentą Antaną, podukrą Stelą, anūkę Barbara Sobel ir proanūkius Mark ir Aldoną (mažytė 3-metė Veronika buvo palikta namuose).

Velionė liūdesyje paliko brolį Aleką Alekną Worcester, Mass., sesę Pauliną Gekubowsky, Chelsea, Mass., sesę Oną Našlienėlę, Baužiškių kaime, Aleną Brazaitienę—Jankūnų kaime, Radviliškių rajone. Brolis Vladas gyveno Amerikoj ir sykiu su broliu Aleku laikė duonos kepyklą Worecster, Mass. Jiedu buvo progresyviai . Ona taipgi gyveno Amerikoj, Waltham, Mass.

Veronikos karstą puošė gėlės nuo anūkės, proanūkių, dukros ir žento, nuo draugų ir nuo ALDLD 198 kuopos ir LDS kuopos. Jos karstas buvo išlydėtas į Oregon valstiją, kur rugpiūčio 4 d. buvo palaidotas šalia vyro Felikso Ulskio.

Lai būna lengva tau, Veronika, šios šalies žemė, o artimiesiems užuojauta.

Ks. B. K.

Kearny, N. J.

Mirė Vincas Padžiunas

Vincas Padžiūnas mirė rugsėjo 3-čią, New Jersey Sanatorium, Glen Gardner, N. J. Palaidotas rugsėjo 6-tą, Kearny, N. J.

Liko žmona Ona, sūnus Kęstutis, duktė Mildred Nugaris; pusbroliai: Jonas Kaulinis ir Antanas Puodžiunas; du broliai Pietų Amerikoje; brolis Adomas, seserys Anastazija ir Julia, pusbrolis Juozas Puodžiunas ir kiti giminės Lietuvoje.

Vincas atvyko į Ameriką 1911 metais, apie 20 metų jaunuolis, ir apsistojo Newark, N. J. Kiek vėliau jis apsigyveno ir iki 1940 metų gyveno Kearny, N. J., iki liga, džiova-tuberkuliozė, jį paguldė džiovininkų ligoninėn Jersey City, N. J., kurioje jis išbuvo iki 1962 metų; 1962 m. vasara jį perkėlė į New Jersey Sanatoriumą. Vieta labai tinkama tokiems ligoniams, kaip jis. Deja, jam ši vieta tapo paskutine stotimi į kapus.

Gimė ir augo Vincas apdainuoto Anykščių šilelio apylinkėje — Katlėriškių kaime, vidutinio ūkininko šeimoje. Jam dar nespėjus subręsti, mirė tėvas. Motina surado jam patėvį—Bagdoną. Jis, kiek padirbėjęs ant ūkės, išvažiavo į Ameriką ir ten atkvietė posūnį, pats greit grįžo pas šeimą į Lietuvą.

Vincas matė vargo Lietuvoje, jis pakankamai paragavo jo ir Amerikoje; kad ne pasaulinis karas 1914-tų metų, Vincas būtų patėvio pėdomis sekęs. Karas pakeitė jaunuolio mintis. Jis pasiliko Dėdės Samo žemėje pastoviai.

Atvažiavo jis iš Lietuvos nuo arklo ir akėčių, be amato. Dirbo visada sunkius darbus. Turėjo didelį palinkimą taupyti uždirbtą dolerį, greit pralobti. Pirko namelį su skola. Dirbo, skolą mokėjo, bet netapo iš darbo bagotas. Liga pakirto sveikatą, skolos suėdė uždarbį. Gimė biednas, ne kitoks ir mirė.

Vincas skaitė "Vienybę". "Vienybė" keitėsi, jis nepasiliko.

Smetonos valdymo Lietuvos laikais Vincas apsilankė Lietuvoje. Grįžo karštas smetonizmo šalininkas.

Jis karštai kalbėdavo už lietuvių kalbą, bet pats jos nepraktikavo. Su savo vaikais dažnai kalbėdavo angliškai. Tačiau jis labai norėjo, kad vaikai lietuviškai kalbėtų. Jo geri norai ir paliko tik norais. Jo vaikai išaugo tik amerikonai. Lietuvių kalba paliko jiems svetima.

Vincas pretendavo esąs laisvamanis, vaikus auklėjo laisvai. Tačiau laisvamanybės idėju savo vaikams nepajėgė įdiegti.. Jis per mažai skyrė laiko vaikų mokymui. Anksti kėlė, vėlai gulė. Vaikai augo svetimų itakoje. Jie draugavo su katalikų vaikais, tokiais patys užaugo.

Nenuostabu, kad, jam mirus, duktė jį palaidojo su bažnytinėm apeigom, katalikų kapinėse.

Artimas

Montreal, Canada

Buvo atvažiavę svečiuose

Mikasė ir Antanas Beršk iai iš Toronto čia buvo atvažiavę svečiuose pas Mikasės sesutę Macijauckienę. Kiek pabuvoję, dar aplankė ir kitus savo pažįstamus ir grįžo atgal į savo "tėviškę" Torontą.

Taipgi Verutės Knystautienės ir Stasio Jažminsko pusbrolis su žmona iš Jungtinių Amerikos Valstijų čia buvo atvažiavę aplankyti dar sergantį Stasį ir šiaip pas gimines Knystautus pasisvečiuoti.

Gimė

Edward ir Jean (Rūtelionytė) Olsen susilaukė sveikos ir gražios dukrelės. Motina ir naujagimė jaučiasi gerai. Taip lygiai linksmai jaučiasi ir Agnes ir Jurgis Rūtelioniai, tapę "grandma' 'ir "grandpa."

Taip pat Juozas ir Stefanija (Čičinskaitė) Vektoriai susilaukė sveiko ir gražaus sūnelio. Motina ir naujagimis jaučiasi gerai. Taipgi nė kiek ne mažiau džiaugiasi ir tėvas, kad prie trijų dukrelių pagaliau "pasigavo" sūnų.

Serga

Mary Smetonienė sunkiai susirgusi ir pergyveno operaciją. Gaila, neteko patirti, kurioje ligoninėje.

Juozas Vekteris (senis tėvas) darbavietėje sunkiai susižeidė rankas. Su gydytojo priežiūra, gydosi namuose, savo farmoje, Mascouche.

Mykolas Martusevičius jau kuris laikas kaip nesijaučia gerai. Todėl paguldytas Jean-Talon ligoninėje sveikatos tyrimui.

Petras Jokubka jau trečią iš eilės pergyveno sunkią operaciją. Ligonis yra Notre Dame ligoninėje.

Visiems ligoniams linkėtina greitai ir laimingai pasveikti.

J.

"Laisvei" aukos ir prenumeratos

Man būnant Čikagoje, geras "Laisvės" draugas atnešė $45.00, kad perduočiau "Laisvei." Tai buvo Nikis Pakalniškis, kuris užmokėjo už dvi "L" prenumeratas Lietuvoje, už savo prenumeratą ir $12.00 davė kaip auką nuo savęs ir jo žmonos Francės.

Detroite gavau $15.00 — tai už prenumeratą Jono Šurmaičio, ir $6.00 pridėjo drg. Šurmaitis kaip auką "Laisvei." O kitus $5.00 aukojo drg. P. J. — tai nuolatinis "Laisvės" rėmėjas.

Ačiū draugams! Pinigai, iš viso $65.00, perduoti "Laisvės" administracijai.

Ieva T. Mizarienė

H. Tamašauskienė

Įspūdžiai iš kelionės į Lietuvą ir atgal

(Pabaiga)

Kauno hidroelektrinėje

Ačiū R. Mikonio pastangoms, nuvykome pamatyti didžiosios Kauno hidroelektrinės. Tai milžiniškas ir labai įdomus pastatas ant Nemuno, kurio turbinas suka Nemuno vanduo. Jis veikia taip mechanizuotai, kad mums, paprastiems žmonėms, sunku suprasti.

Buvome nuvykę ir prie Kauno jūros. Tai didelis vandenynas, bet neturėjom progos po ją paplaukioti.

Krautuvėse

Turėdamos šiek tiek liuoso laiko, atlankėme nemažai krautuvių: Vilniuje, Druskininkuose ir Kaune.

Krautuvės Lietuvoje nėra taip puošniai išdekoruotos, kaip čia, pas mus, Amerikoje. Bet jose galima nusipirkti visko. Ten yra užtenkamai įvairių medžiagų-audeklų ir gatavai pasiūtų, vyriškų siūtų (eilutė). Kainuoja tiek, kaip kad mes pirktume Anglijoj ar Kanadoj darytus tikrų vilnų siūtus.

Lietuvoje siūtai pasiūti iš tikros vilnonės medžiagos. Yra gatavų pasiūtų moteriškų suknelių, įvairių vasariškų ir žiemiškų batų, moteriškų batelių įvairių madų; įvairių skepetaičių, šalikų, kepuraičių, laikrodžių, laikrodėlių, visokiausių papuošalų, vaikams žaislų ir t.t.

Maisto krautuvėse yra įvairaus ir pakankamai. Švara pavyzdinga.

Žodžiu sakant, šiandien Lietuvoje jau yra visko, kas tik reikalinga žmonių gyvenimui.

Mados

Vaikštant Vilniaus ir Kauno gatvėmis, jeigu nežinotum, kur tu esi, sunku būtų atskirti — vaikštai po Vilnių ar Bostoną.

Čia jaunimas madingai apsirengęs: suknelės trumpos iki kelių, plaukų šukosena įvairi, batelių kulnys aukšti. Dėvi laikrodėlius, įvairius karolius, netrūksta ir visokių kosmetikų pasidabinimui. Jie ten jau turi ir savo įstaigas, kur išdirba įvairias madas.

Tai mačiau Vilniaus lengvosios pramonės technikumo parodos salione N. Vilniuje.

Ryga — Latvijos sostinė

Būdama porą dienų Rygoje susitikau su broliu, seserim ir sesers šeima, tai turėjau progą pasidairyti po Rygą.

Ten mačiau gražių parkų, papuoštų gėlėmis. Daug pristatyta naujų gyvenimui namų, nepaprastai didelis viešbutis "Ryga". Senajam mieste budinkai dideli ir aukšti, tarpe kurių tebėra siauros gatvės.

Vaikščiodama po miestą, turėjau progą pamatyti ir didžiulį Rygos turgų. Tai turgus, kokio čia, Amerikoj, nemačiau. Ten pilna įvairių įvairiausių prekių.

Mėsos skyriuje yra didelis ir įvairus pasirinkimas visokeriopo pieno — šviežio, rūgusio, varškės, smetonos ir kenoto pieno; sūrių — latviškų ir amerikoniškų.

Žuvų — šviežių, šaldytų, rūkytų ir kenuotų.

Pyragų — pyragaičių ir visokių kitokių skanumynų.

Turguje tik po stogu privežta įvairių įvairiausių daržovių, vaisių, uogų.

Vaduotojų pasakos apie badą, yra visai nepamatuotos. Tai tik tušti plepalai.

Tėviškėje

Liepos 13 d. iš Vilniaus lengvąja automašina aš, Pranas Kvietkas, P. Žukauskienė ir du tos apylinkės vietinių draugų pradėjome kelionę į tėviškę — Pasvalį, Butniūnus ir Biržus.

Važiuojant link Panevėžio, mūsų sankeleiviai mums rodė vietą, kur greitu laiku bus pastatyta nauja elektrinė — net tris kartus pajėgesnė negu Kauno hidro elektrinė. Jie sakė: "Šios naujos elektrinės turbinas suks jau ne vanduo, o dujos-gazas".

Važiuojant plentu, matėm daug gražiai žaliuojančių pasėlių—rugių, kviečių ir kt.

Pievose matėm ganantis dideles bandas galvijų.

Važiuojant plentu toliau, tarp Panevėžio ir Pasvalio, matėm užvestą didelį sodą; ten keliolika akrų žemės apsodinta jaunomis obelaitėmis.

Žvėris-Žmogus

Ten, netoli plento, pravažiavom ir Paškevičiaus sodybą. Atrodė graži rezidencija. Matyt, būta stambaus buožės.

Žmogus, kuris toj apylinkėj gyveno, aiškino mums, kad Hitlerio okupacijos laiku minėtas Paškevičius buvo hitlerinės policijos viršininkas. Jis sakė, kad Paškevičius buvęs labai "taupus" žvėris-žmogus. Kuomet jo įsakymu buvo žudomi (šaudomi) suaugę žmonės, tai vaikams žudyti jis kulkų nevartojo. Jo įsakymu vaikai buvo žudomi kitokiomis žiauriomis priemonėmis. Tokiu būdu jis sutaupė Hitleriui daug kulkų.

Dabar tas hitlerinis žvėris gyvena Amerikoj...

Prastas kolūkis

Pervažiavę Pasvalio miestą, turėjom pasukti per laukus į kaimą pas Prano Kvietkaus seserį. Ten buvo sunku nuvažiuoti, nes kelias buvo labai duobėtas. Buvo matyti, kad tas kolūkis yra prasto gaspadoriaus rankose. Palikę Praną pas seserį, važiavom link Vaškų miestelio, link mano tėviškės, Putniūnų kaimo. Ten kelias jau buvo geresnis ir laukai gražesni, geriau atrodė.

Atvažiavus į Butniūnus, sunku kaimą buvo beatpažinti, jis pusėtinai praretėjęs.

Mano tėvo sodyboj išlikę tiktai stuba, klėtis ir pirtis, kiti trobėsiai buvo sudeginti, sugriauti.

Bet kaime jau padaryta ir progreso. Įvesta elektra, nusausinta nemažai balų; nusausinimo darbas tebevedamas. Pastatytas ir gražiai įrengtas Kultūros namas; budavojama nauja mokykla.

Grįžtant į namus

Atlankę Tėviškę, pasimatę su savaisiais, vėl grįžtam į Vilnių, ir vėl pradedam rengtis kelionei per vandenyną link namų.

Prieš išvykstant buvo suruošti mums išleistuvių pietūs, į kuriuos atsilankė gerbiamas Lietuvos prezidentas Justas Paleckis su žmona, generolas Karvelis, L. Kapočius ir kiti gerbiami svečiai, kurių vardų nebeatsimenu.

Jie palinkėjo mums laimingos kelionės.

Prezidentas J. Paleckis savo kalboje priminė, kaip visoki Lietuvos priešai Lietuvą niekino ir visaip ją apmelavo. Jie tebesako, kad žmonės Lietuvoje badauja, kad jie tebedėvi iš "burlakinių maišų pasiūtus drabužius", ir t.t. Bet tie jų melai ir šmeižtai Lietuvoje progreso nesulaikė.

Lietuva šiandien yra laisva, kultūringa šalis. Čia jau išaugusi nauja karta, pasiekusi aukštus mokslus. O tas išlaukinių vilkų staugimas Tarybų Lietuvos gyvenimo vairo į atbulą pusę nebepasuks.

Turistai iš Bostono kelias valandas išbuvo poetų apdainuotoje Trakų pilyje.

Bostoniečių apžiūri Vokės tarybiniame ūkyje galvijų fermą.

Šiandien Lietuvos liaudis žygiuoja laisvės progreso ir kultūros keliu.

Atsisveikinant, prezidento žmona Genovaitė Paleckienė apdovanoja mus gintarais, lietuvišku auksu. Ačiu jai už dovanas!

Ant rytojaus nuvykome į Vilniaus oro uostą, radome būrį draugų, kurie buvo susirinkę palinkėti mums laimingos kelionės.

Mūsų nuostabai, tarpe kitų palydovų, matom ir gerbiamą Lietuvos prezidentą J. Paleckį su žmona. Jie surado laiko ateiti atsisveikinti su mumis, paprastais žmonėmis. Jie, linkėdami mums laimingos kelionės, visus pabučiavo.

Atsisveikinę su giminėmis ir draugais, Sovietiniu lėktuvu išskridom link namų.

— — —

PADĖKA

Mes, Bostono ir apylinkės lietuviai, dėkojame draugams — gerb. L. Kapočiui, G. Vaitekūnaitei, M. Vaitkui, Adomavičiui, R. Mikoniui ir mūsų palydovui J. Stasiulioniui, ir kitiems, kurie laike mūsų buvimo Lietuvoje, taip nuoširdžiai mums padėjo.

Su jūsų pagalba, draugai, mes turėjom progą pamatyti ir susipažinti su naująja Lietuva, jau taip toli pažengusia apšvietoj, kultūroj ir darbuose.

Velijam jums ir ateity sėkmingai vykinti gyvenimam jūsų užsibrėžtus siekius.

H. Tamašauskienė

Lawrence, Mass.

Lawrence mieste pereitais metais aukštesnes mokyklas lankė 2,411 mokinių, o šiemet yra 2,448. Gal būtų ir daugiau, bet tie, kurie jau pasiekė metus, ieško darbo, kad tėvams padėtų.

Galimas daiktas, kad mokinių ir studentų būtų daugiau, jeigu JAV vyriausybė daugiau teiktų finansinės pagalbos studentams. Bet vis "pinigų nėra", o jų yra pagalbai užsienyje priešdemokratinėms valdžioms, kaip tai Pietų Vietname, Formosoje ir kitur. Rormozoje ir kitur.

Spaudos paramai banketas įvyks sekmadienį, spalio 6 d., Maple Parke. Rūpinkimės, kad banketas būtų pasėkmingas, nes mūsų spaudai parama yra reikalinga.

M. Kazlauskienė, iš Haverhill, jau pardavė 15 bilietų ir pasiėmė daugiau platinimui. Taipgi Juozas Sabaitis, iš Haverhillio, pardavė 10 knygučių tikietėlių. Reiškia, jie gražiai darbuojasi. Prašyčiau ir kitų kolonijų pasidarbuoti.

Bankete dalyvaus Ieva Mizarienė, kuri neseniai grįžo iš Lietuvos, kuri matė Lietuvos pasiekimus industrijoje, žemdirbystėje, moksle, kultūroje. Taipgi ji dalyvavo Moterų kongrese, Maskvoje. Savo įgytais patyrimais pasidalins su banketo dalyviais. Beje, bankete bus ir daugiau turistų, kurie lankėsi Lietuvoje, tai su jais galėsite pasikalbėti.

Per kelias savaites sirgo Gladis Zula, bet jau dabar yra namie, 21 Sunborn St. Linkiu jai pilnai pasveikti.

S. Penkauskas

Ką planuojate rengti šį rudenį? Laisvės spaustuvė pigiai ir gražiai padarys spaudos darbus jūsų parengimams.

PHILADELPHIA, PA.

Dalyvaudamas sąskrydžiuose sutinki seniai matytus draugus. Pas Ramanauskus sutikau pirmiau gyvenantį Newarke, N. J., o dabar Wilkes-Barrėj, Pa., Antaną Globičių su savo grupe, baltimoriečius, shenadoriečius ir niūdžerziečius. Besikalbant sužinai organizacijų veiklą, gerąsias ir silpnąsias puses, bet svarbiausia — apie draugų sveikatą. Be parengimų nebūtų galimybės su jais susitikti. Nors mūsų senoji karta retėja, bet parengimus myli. Baltimorietis Juozas Deltuva jau 80 metų, bet jį matai kiekviename sąskrydyje gerai nusiteikusį.

Kova už panaikinimą netinkamų gyvenimui namų mažai pagelbsti. Kai kurie namų savininkai pasimoka bausmę, bet apleistų namų netaiso. Yra namų, neturinčių išviečių, nešvarių, sveikatai kenkiančių, kurių langai išmušti, skudurais apkamšyti, o juose gyvena negrai. Kai kurie pataisyti, bet juose nuoma $125 mėnesiui, ir mažai uždirbantiems neįmanoma mokėti.

NAACP pirmininkas Cecil Moore reikalauja sulaikyti mokykloms lėšas, kol diskriminacija nebus panaikinta. Moore sako: mokyklų taryba palaiko diskriminaciją, pažymėdamas, kad kai kuriose baltųjų mokyklose vietos pakankamai, kuomet negrų perpildytos.

American Federation lokalas 1958 reikalauja 25 c. algų pakėlimo valandai ir kitų pagerinimų iš Water Authority. Atsakymą turi suteikti ne vėliau 30 dienų.

Atlantic City, N. J., du šimtai teisėjų ir advokatų suvažiavę svarsto seksines kriminalystes. Sakoma, kad ir milijonai dolerių nepagelbėtų blogumus pašalinti. Per dešimtis metų veikiantis Bar Walker Act nusako prasikaltėlius bausti nuo vienos dienos iki viso amžiaus kalėjimu, bet nepagelbsti lytinius nusižengimus sumažinti.

Philadelphijoje įvyko 38 polio liga susirgimai. Medical Society sako, kad veikia 4 punktai, kurie atdari kiekvieną dieną nuo 9 v. ryto iki 4:30 v. popiet, kuriuose duodami nemokamai Sabin skiepijimai. Ypač tėvai raginami vesti vaikus įskiepijimui, kad apsaugojus nuo susirgimo.

Lapkričio mėnesį mėro ir kitų valdininkų rinkimams respublikonų ir demokratų partijos išleis milijoną dolerių. Neturint ištekliaus, nėra progų būti išrinktam.

Devynios viešosios mokyklos paneigia Aukščiausiojo teismo tarimą ir tęsia poterių kalbėjimą pamokų laiku.

U. S. Department of Labor ir Health, Education and Welware pranešimu, Philadelphijoje nuo tūkstančio iki dviejų tūkstančių žmonių nuo 21 iki 22 metų, nebaigusių vidutinės mokyklos, mokomi įvairių darbų per metus.

American Federation of Labor lokalas 77, atstovaujantis Philadelphijos Orkestrą, pasirašė sutartį su kompanija, pakeliant muzikantams algas po $10 savaitėje, su keturiomis savaitėmis atostogų ir 52 savaites per metus darbo užtikrinimu. Sena sutartis nusakė tik 42 savaites per metus. Paliečia 106 muzikantus. Savaitinis uždarbis bus 200 dolerių.

Rugsėjo 13 LLD 10 kuopos susirinkime narių dalyvavo vidutiniškai. Padiskusuota vienas klausimas gerai. Spaudos vajus paliktas kitam susirinkimui aptarti, kuomet prasidės "Laisvės" vajus. Paaukota "Vilniai" $50, "Laisvei" kitame susirinkime. Kuopos valdybos pranešimu, turime narių virš 50. Apskrities konferencijai, kuri įvyks spalio 20 Chesteryej, reikiamo skaičiaus delegatų negauta, palikta kitam susirinkimui. Nežinau, kame dalykas, kad nariai nenori apsiimti.

Pilietis

SUMAŽĖJO GIMIMŲ SKAIČIUS

Washingtonas.—1962 m. Jungtinėse Valstijose gimė 4,167,360 kūdikių, tai beveik 4 procentais mažiau, kaip pirmesniais metais.

Aukščiausias gimimų skaičius buvo 1957 metais, nes tada gimė 4,218,000. Dabar nors vedusių porų yra daugiau, bet gimė mažiau kudikių.

Honolulu, Havajai.—JAV jūrininkas A. P. Hall, 24 metų amžiaus, nukrito 600 pėdų nuo stataus kalno ir užsimušė.

Brockton, Mass.

"Laisvės" skaitytojas Antanas Biliūnas lipdamas ant namo stogo paslydo su kuopimo priemonėmis, nukrito, susilaužė tris šonkaulius ir skaudžiai sutrenkė galvą. Gydosi namie, 63 Beacon Park, Brockton.

Ida Glodinis sunkiai susirgo. Yra Phaneuf ligoninėje, 688 N. Main St., Brockton. Ligonė priklauso prie Moterų apšvietos klubo.

Domicėlė Vainauskas rugsėjo 4 d. eidama iš darbo gavo širdies ataką. Mirė Brocktono ligoninėje. Buvo 72 metų amžiaus. Palaidota Melrose kapinėse. Paliko sūnų Harry, Cincinnati, Ohio, anūkų ir proanūkių.

"Vilnies" vajus prasidėjo su rugsėjo 1 diena. "Laisvės" vajaus pradžia jau čia pat. Turėsime pasidarbuoti.

"The Brockton Daily Enterprise" patalpino paveikslą ir ilgoką aprašymą apie majorą Vincentą Walleną, Rožės ir Antano Wallenų sūnų, dainininkės Aldonos brolį.

Vincentas po devynerių metų, Miami Medical mokykloje, Miami, Fla., pasėkmingai baigė chirurgo ir psichologijos mokslą. Mokykloje jis pasakė įdomią kalbą.

Jis tarnauja JAV karo orlaivyno medikaliame skyriuje. Linkime jam daug laimių medicinos profesijoje.

Geo. Shimaitis

Jums Bus Naudinga Turėt Daugiau Apdraudos

Gal jūs ir turite apdraudą. Bet ar pakankamai?

Kaip su jūsų šeimos nariais? Ar visi turi tinkamą apdraudą ir pašalpą?

Pagalvokite apie tai. Ir padarysite išvadą, kad jums ir jūsų šeimai būtų naudinga turėti daugiau apdraudos.

Jūs galite gauti gerą apdraudą ir pašalpą įsirašydami į

Lietuvių Darbininkų Susivienijimą

Dabar galima įsirašyti į LDS be daktaro egzaminacijos.

Į LDS gali įsirašyti asmenys iki 60 metų amžiaus.

Galima įrašyti vaikus nuo gimimo dienos iki 15 metų amžiaus į LDS vaikų skyrių.

Savo vaikus, savo anūkus galite įrašyti į LDS ant 20 Metų Endowment Apdraudos arba ant paprastos apdraudos iki $2,000 sumos.

Jeigu jūs turite kokią nors apdraudą, tai vistiek galite įsirašyti į LDS ir paimti apdraudą $300, $500 ar $1,000 sumoje. Tai bus jums priedinė apdrauda. Ir bus naudinga turėti daugiau apdraudos.

Taipgi jūs galite įsirašyti į LDS pašalpos skyrių. Svarbu turėti gerą pašalpą.

Pašalpa Už Žemą Mokestį

Asmenys nuo 16 iki 50 metų amžiaus gali įsirašyti į LDS pašalpos skyrių.

Pažvelgkite į sekamus mėnesinius mokesčius ir savaitinę pašalpą:

Pašalpos Laipsnis	Mėnesiniai Mokesčiai	Savaitinė Pašalpa
I	.35	$6.00
II	.65	9.00
III	.95	12.00
IV	1.20	15.00

Dabar LDS moka ant 30 procentų aukštesnę pašalpą, negu viršuje pažymėta.

Už 30 dienų po įsirašymo į LDS, atsitikime sužeidimo ar ligos narys gali gauti pilną pašalpą už 72 dienas ir pusę pašalpos už 72 dienas. Pavyzdžiui, kaip dabar pašalpa mokama, tai narys, prigulintis Trečiame Pašalpos Laipsnyje, gali gauti $280.80 už vieną ilgai besitęsiančią ligą.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės į LDS kuopą savo kolonijoje arba į LDS centrą:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
104-07 102nd Street
Ozone Park, N. Y., 11417

MIAMI, FLA.

Nors vasara oficialiai baigiasi, bet pas mus Floridoje jos pabaigos nematyti. Šilta, perkūnuoja, saulei šviečiant lyja ir t. t.

Socialiame Klube pradeda rodytis vis daugiau ir daugiau naujų veidų. Rugsėjo 1-mą dieną, šalia praskrendančių svečių, pietus su mumis valgė draugai Kanceriai iš Chicagos, kurie jau yra apsisprendę apsigyventi čia pastoviai ir yra nusitarę įsikurti artimame Fort Lauderdale, kur yra apsigyvenusių ir daugiau žymių chicagiečių.

Ant rytojaus, Darbo Dienoje, mūsų organizuojamas choras turėjo savo pietus, surengtus pastangomis nenuilstamos draugės Birštonienės — žinoma, su gausia kitų pagalba.

Rugsėjo 8 dieną pietūs buvo surengti vienam iš fundatorių, mecenatui Mat. Dzupkaičiui, pagerbti jo 85-to gimtadienio proga.

Supuolamai su tuo turėjome svečių iš St. Petersburgo, tenykščius visuomeninius veikėjus draugus Gendrėnus, taipgi buvusius ilgamečius Brooklyno meno veikėjus Judžentus, ir draugus Dibulskius. Binghamtonietis Degutis atvažiavo į Miami praleisti visą žiemos sezoną.

Sugrįžo iš atostogų po šiaurę mūsų valdybos narys K. Aimantas, kurio lankymąsi "Laisvės" pastogėje Lillian Kavaliauskaitė labai simpatiškai pažymėjo, kad aš net pirštus buvau kryžium sudėjęs...

Draugai Kochiai buvo pranykę iš Miamės virš penkių savaičių, ir dabar gavau žinutę, kad jau rengiasi grįžti namo.

P. Benekaitis pranešė, kad jo kukli žmonelė Nancy išeina į pensiją, kurią, suprantama, jis pats turės jai mokėti, bet tuo jis atidengė paslaptį, kad Nanciukei jau 65 metai, ką moterų konstitucija draudžia viešai skelbti, o tas, tikiu, Jonui kainuos extra priedą prie pensijos.

Kaziukas Kriaučiūnas man sako, kad kiek daug jis per visą gyvenimą lietuviškai visuomenei veikė, niekas neįvertino jo darbo ir pastangų, bet dabar va Socialis Klubas rengia jo gimtadinenio proga pietus jam pagerbti, kurie įvyks rugsėjo 29 d. Ir pagal Kaziuko pageidavimą bus lietuviškų kilbasų pietūs su visais pridėčkais. Kilbasas apsiėmė padaryti kilbasų expertas Šteponas Kanapė.

Pasigendame draugų Kruppų, kurie šiaurės Michigane palei ramų ežerėlį sau romantiškai tūno. Bet tikiu, kad tas ežerėlis labai greit pradės ledėti, ir tada draugučiai bus priversti atgal į Floridą.

Draugė Bružienė irgi švaistosi kur tai po šiaurę, o vis tai mums brangūs ir reikalingi žmonės.

Socialio Klubo baro gaspadorius W. Lack patvarkė, kad klubo patalpos būtų atidaromos kasdien ne vėliau antros valandos popiet.

S. Zavis

Pastaba:

Korespondenciją gavome rugsėjo 17 d., o rašote, kad rugsėjo 15 d. rengiami pietūs Benekaitienei pagerbti. Prašome atsargiau patikrinti datas.

Redakcija

Baltimore, Md.

Parengimas

Nors jau vasaros sezonas bus baigtas, bet mūsų parengimai dar nesibaigia.

Sekmadienį, rugsėjo 29 d. pas d-gus P. K. Kuprius įvyks linksma sueiga pagerbimui gimtadienių dviejų mūsų gerų veikėjų, o kurie iš jų yra, tai bus sužinota tenai ant vietos.

Todėl visi draugai ir draugės yra kviečiami neapleisti rugsėjo 29 d. neatsilankius d-gų Kuprių sodyboje. O mūsų komisija yra pilnai pasiruošusi jus priimti ir pavaišinti.

Komisija

Hartford, Conn.

Mirė Zigmont R. Yuška

Jis buvo ilgametis "Laisvės" skaitytojas, LLD 68 kuopos, Laisvės choro garbės ir LDS narys. Ilgokai ir sunkiai sirgo.

Išgyveno 40 metų Hartforde. Paliko sūnus Algert ir Edwardą, 5 anūkus, ir dvi sesutes Lietuvoje. Palaidotas rugsėjo 17 d. be bažnytinių apeigų Rose Hill Memorial Park, Rocky Hill, Conn.

Į trumpą laiką mirė 2 seni "Laisvės" skaitytojai. Draugai ir draugės, mes, pasilikę, privalom gauti naujų skaitytojų į mirusių vietą. Nepasiduokime, kad mūsų mylimi laikraščiai sumažėtų. Artinasi "Laisvės" vajus, o "Vilnies" jau eina. Stengkimės gaut naujų skaitytojų.

Žemaitis

Rochester, N. Y.

Susirinkimas ir parė

Rugsėjo 8 d. įvyko Moterų klubo susirinkimas. Jis buvo nepaprastas, įvyko pas draugus P. ir O. Malinauskus, Fairport, N. Y., jų naujame gyvenimo name, kuris labai gražus ir patogus.

Ona Malinauskienė užkvietė visas klubo nares atsilankyti ir jų name laikyti susirinkimą. Sekmadienį anksti susirinkome visos narės ir penkiais automobiliais: K. Žemaitienės, P. E. Čereškų, S. Gendrėno, G. M. Savage ir A. Franklin vykome pas Malinauskus. Diena buvo graži, šilta.

Nuvažiavę jau radome F. O. Kontenius ir Malinauskus ruošiant stalus. Stalai buvo apdėti visokiais gardumynais: Ir ko čia nebuvo: kumpių, dešrų, grybų, pyragų, lietuviškos duonos ir kitokių skanėstų. Tai vis iškepė ir paruošė Onutė Malinauskienė. G. Savage visas pavaišino skaniais ir stipriais gėrimais. Skaniai pavalgėme, pasikalbėjome, o tik sekamą dieną sužinojome, kad Malinauskai suruošė savo įkurtuves naujame name.

O jau to namo gražumėlis! Lauko pusėje daug ir gražių gėlių, kad joms gražesnių jau nerasime. Vidus įrengtas moderniniai, su visais patogumais, sklandžiai, gražiai.

Klubo narės linkime Malinauskams sveikatos ilgai, ilgai dar gyventi, ir darbuotis darbininkiškam judėjimui, kaip jie veikė iki dabar.

Po pietų turėjome moterų klubo susirinkimą. Nutarėme bendrai su vyrų kuopa surengti pažmonį. Jam svetainę jau paėmėme lapkričio 2 d. Pelnas bus skiriamas mūsų spaudos reikalams. Tai dabar turėsime gerai pasidarbuoti, kad parengimas būtų sėkmingas.

Serga

Jau senokai nesijaučia gerai Ona Gricienė. Labai sunkiai serga Elzbieta Duobienė. Ji yra Northside ligoninėje. Mes visos linkime joms greitai pasveikti.

Ačiū

Verutė Greibienė, atminimui mirusio jos vyro J. Greibaus, paaukojo "Laisvės reikalams $5. Ačiū už auką.

L. Bekis

Lawrence, Mass.

Mirė M. Balevičienė

Rugsėjo 9 d. Bellevue kopinėse vėl tapo supiltas naujas kapas. Mirė Mikalina Balevičienė (Baltulionytė). Paliko nuliūdime vyrą Motiejų Balevičių, sūnų Joną, marčią ir anūkų, pusseserę M. Baltulionytę, gyvenančią Kalifornijoje, pusbrolį Montelloje ir pusseserę — Exeter, N. H., taipgi brolį Lietuvoje.

Mikalina tapo palaidota laisvai, kaip ir gyveno. Ji ir jos vyras skaitė "Laisvę". Šermeninėje atsisveikinimo kalbą pasakė V. Kralikauskas, o ant kapinių Kazys Volungevičius.

Iš Lietuvos paėjo iš Suvalkijos.

Velionės vyras ir sūnus širdingai dėkoja už gėlių vainikus, lankymąsi į šermeninę, palydėjimą į kapines, visiems, kas kuomi nors prisidėjo nuliūdimo valandoje. Dėkui laidotuvių direktoriui K. Volangai, kurio šermeninė yra 166 Garden St.

Nuo kapinių palydovai buvo pakviesti į gyvenimo namą pietums ir tinkamai pavaišinti.

V. Kralikauskas

PHILADELPHIA, PA. & VICINITY

Help Wanted Female

Housework — sleep in maid — Private room & toilet facilities. Child care — general housework— Ironing — Kosher kitchen — REC. REFS. REQID. Call 609-547-1554. (74-79)

Secretary, good typing & shorthand. Mature preferred. Exp. required. Excellent position. Pleasant atmosphere. Free tuition in the evening division. Temple University. CE 6-4000, ext. 421. (75-77)

Are you looking for a good job in a lovely modern home? General housekeeping, cooking. 2 school age girls. Thurs. & Sun. off. Sleep in. Private room, bath & TV. Experience & references required. $45. WA 7-6321. (75-77)

HELP WANTED MALE

MECHANIC-Foreman. Stokes & Smith. Gluer & N. S. automatic box machine. Exc oppty for right man. Gd pay. 2d shift. 52 wk job. Benefits. Growing concern. Must have at least 5 yrs exp on both types of mach. Loc. Runnemede, NJ. Call for appt. 1-609-931-8000. (73-78)

WORCESTER, MASS.

ALDLD 11 kp. mėnesinis susirinkimas buvo skaitlingas. Visi nariai ir narės žingeidavo išgirsti rengimo komiteto iš spaudos pikniko pranešimą. Komitetas raportavo, kad piknikas buvo vienas iš pasėkmingiausių piknikų, davė gražaus pelno; davė 460 dol. Šio pikniko pelną komitetas su sutikimu narių išdalino — davė "Laisvei," "Vilniai," "L. Balsui" ir Urugvajaus "Darbui."

Prie šio pikniko prisidėjo ir kitos kolonijos su dovanomis, kurios davė gražaus pelno.

Jau trečia val. po pietų. Parko mašinų statymo vieta buvo užpildyta. Automobilių matėsi iš įvairių valstijų — Pennsylvanijos, New Yorko, Conn. ir iš Chicagos. Komitetas varde visų tų, kurie prisidėjo prie šio pikniko, dėkoja už jų tokią paramą mūsų spaudai.

-:- -:- -:-

Kadangi jau prasidėjo mūsų spaudos — "Vilnies" ir "Laisvės" vajaus, tai apdiskusavus nutarta ir mums prisidėti; ir išrinkom vajininkus. M. Sukackienė ir vėl rūpinsis gauti naujų skaitytojų "Vilniai," J. Jaskevičius bus "Laisvės" vajininku. Todėl mes prašome jūsų visų skaitytojų mums padėti, kad daugiau šiemet gautume mūsų spaudai skaitytojų. Kaip matome iš Lietuvos laiškų, kurie telpa "Laisvėje" ir "Vilnyje," ten mūsų broliai ir seserys labai myli mūsų laikraščius skaityti. Žieminės šventės artinasi, vieni kitiems dovanas perkate, tai ar nebūtų geriausia dovana užrašyti "Laisvę" arba "Vlinį," kurios lankytų jūsų brolius-seseris per apskritus metus? Mes, vajininkai, mielu noru jums patarnausime.

-:- -:- -:-

Piknikai jau baigiasi. Žiemos laiku turėsime mieste svetainėse rengti kultūrinius parengimus. Aido choras po vasarinių vakacijų jau turėjo pirmą susirinkimą. Choras, be abejonės, ką nors ir vėl surengs mus palinksminti.

LLD kuopa turės senų daiktų išpardavimą spalio 15-16 dienomis. Kas turite apnešiotų bei iš mados išėjusių daiktų, pašaukite bei atvežkite pas Lucy Ausiejienę, 99 Providence St., arba važiuodami įsvetainę atvežkite ir palikite pas svetainės gaspadorių V. Žitkų.

Olympia parke dar šį sezoną bus du parengimai. Lietuvos Sūnų ir Dukterų draugija rengia skanius pietus rugsėjo 22 d. Kviečiame visus sūnus-dukteris dalyvauti ir atsivesti ir savo anūkėlius į šiuos karališkus pietus.

Antras, tai bus paskutinis, vakarienė ir šokiai užbaigimui vasaros. Spalio 19 įvyks parko uždarymas. Nėra reikalo nė reklamuoti šio paskutinio parengimo, nes iš visos apylinkės parko lankytojai laukia tos garsios karališkos vakarienės. Ją rengia Apšvietos Bendrovė. Jau bilietai pardavinėjami. Tik tie, kurie norite dalyvauti tame bankete, įsigykite bilietus iš anksto, nes vėliau pritrūksta vietos.

-: -:- -:-

Kai kitos lietuvių kolonijos nusiskundžia, kad neturi bei baigia piknikų vietos išnykti, pas mus to nėra. Mūsų Worcesterio apylinkėje yra Olympia parko kaimynystėje dar du parkai. Tai Maironio parkas su nauja puikia svetaine. Kitame Olympia parko šone yra Amerikos Letuvių veteranų parkas, prie kurio visos Worcesterio apylinkės abiejų karų veteranai priklauso. Jie turi gražiai išlavintą būgnų beną, kuriame priklauso Worcesterio lietuvių mergaitės. Šis būgnų benas dalyvauja įvairiose būgnų kompeticijose. Gražiai pasirodo ir parsiveža pirmas dovanas.

Šios trys vasarvietės stovi ant aukšto ežero kranto. Kitame šio ežero krante yra vasarvietė, kuri priklauso Worcesterio lietuvių piliečių klubui.

Visos šios vasarvietės turi leidimus pardavinėti gėrimus.

Kitame Worcesterio miesto šone yra dar vienas parkas — Vytauto parkas. Šis parkas nepatogus pasiekti. Šią vasarą jame buvo rengta keletas piknikų, bet, kiek teko girdėti, tai rengėjams mažai naudos tebuvo. Kad ir pastarasis SLA apskrities piknikas — buvo neskaitlingas. O ką jau bekalbėti apie fašistuojančio elemento piknikus. Žmonės jų piknikų nelanko. Viena, parkas nepatogus, ir antra — neturi leidimo pardavinėti gėrimus.

-:- -:- -:-

Vietos "Keleivio" peckelis S. Krasinskas, sergantis fašistine cholera, kas antrą savaitę "Keleivyje" aprašo, kas vyksta Worcesterio lietuvių kolonijoje, taipgi neapsilenkia negnybtelėjęs, neapšmeižęs vietos pažangių lietuvių ir jų įstaigų, ypač Olympia parko. Vietos Lietuvių Moterų klubas susideda iš įvairių įsitikinimų.

(Tąsa 6-tam pusl.)

PARDAVIMAI

Parsiduoda keturių kambarių namas, su visais patogumais. Automobiliui pastogė, mažas sodelis. Randasi ant Mango Rt., Box 295, Seffner, Fla. Kreipkitės tuo adresu pas Stanley A. Wolf.

(72-75)

Lawrence-Methuen, Mass.

LIETUVIŲ SOCIJALĖS KEMPĖS BENDROVĖS NARIŲ IR JŲ GIMINIŲ DĖMESIUI

Nariai, gyvenantieji kituose miestuose, jei pageidaujate, galite atsiimti savo pinigus už akcijas pagal įmokėjimą. O mirusiųjų narių giminės taip pat galite atsiimti įmokėtus pinigus su Notaro liudijimu.

Sulyg mūsų CHARTER'IU, išduotu Massachusetts valstijos, dividentų mokėjimas už akcijas draudžiamas. Išmokama tik pagal įmokėjimą—$10.00 už akciją.

Gyvenantieji kitur:	Mirusieji:
M. Blazis	Joseph Likas
A. Malush	Petrone Likiene
M. Cizas	Bronis Zilionis
S. Večkys	Martinas Trečiokas
E. Vilkaite	Felix Usevičius
E. Mulokiute	Paul A. Jatul
K. Yasinskiute	Zanas Sharmavičius
P. Valkiunas	Motiejus Čiulada
J. Szuminski	Antanas Yančius
B. Puras	Antanas Rameika
J. Kvedaravičius	Mykas Petrukevičius
A. Stravinskas	Vladas Krasauskas
J. Sabaliauskas	Victor Romond
J. Yuzenas	Charles Liauszka
J. Nakutis	Kazimiera Bulotienė
J. Gaidys	Antanas Aleksonis
P. Kevlenas	Joseph Egeris
P. Matulevičius	John Slaivis
A. Trask	Mykolas Byronas
A. Dwoske	
F. Braun	
M. Davidonis	
J. Bakšys	

Atsikime organizacijos likvidavimo, arba šiaip svarbių reikalų, Komitetui reikalinga turėti paminėtų narių bei jų giminių adresus. Todėl visais reikalais kreipkitės žemiau pažymėtu adresu:

August Večkys, 1 Maple Street, Methuen, Mass.

August Večkys

LAWRENCE, MASS.

1963 metų Rugsėjo 5 d.

Mirus

Mikalinai (Baltulionytei) Balevičienei

Reiškiame giliausią užuojautą jos vyrui Motiejui, sūnui Jonui, marčiai Stasei, anūkui Jonui, anūkei Dianai ir visiems giminėms.

Ig. ir R. Chuladai	T. ir J. Milvidai
J. ir M. Rudžiai	J. ir L. Šiupetriai
S. ir S. Penkauskai	D. Bulauka
A. Večkys	K. Morkūnas
J. Šleivienė	V. ir E. Kralikauskai
T. Tartonis	F .ir V. Zula
J. ir F. Kodžiai	M. Liauškienė
P. Milius	A. Gross
A. Butėnas	S. ir B. Šlekiai
B. ir N. Chuladai	

MIRUS

Veronikai Ulskienei

HAYWARD, CALIF.

Reiškiame gilią užuojautą jos dukrai Nelei Savickaitei-Valaitienei, žentui Antanui Valaičiui, anūkei Barbarai Sobel, proanūkiams Mark, Aldonai ir Veronikai. Taipgi broliams ir seserims Amerikoj ir Lietuvoj ir kitiems giminėms ir draugams.

G. Makutėnas	B. ir V. Sutkus
J. ir M. Mozūraitis	J. ir M. Genaitis
A. ir V. Taraška	M. Strauss
F. ir D. Mačiulis	Josephine Anscott
R. Mačiulis	Telda King
G. ir E. Lapėnas	I. Kamarauskas
A. ir K. Mugianis	A. Dagis
F. ir A. Balčiūnas	E. Šlegerienė
J. ir K. Karosas	Draugas
V. ir U. Burdai	

MIRUS

Rose Yurkšaitienei

Reiškiame giliausią užuojautą jos giminėms, artimiesiems ir draugams, kurių ji daug turėjo.

Kilus iš Tauragės rajono

Gimus 1892 — Mirė Rugs. 9 d., 1963

LLD 190 kuopa

Cleveland, Ohio

Lawrence ir Methuen, Mass.

SPAUDOS BANKETAS

Kviečiame visos apylinkės lietuvius dalyvauti šiame dideliame bankete.

ĮVYKS SEKMADIENĮ

Spalio 6 October

Pradžia 1-mą valandą dieną

Maple Parke, Methuen, Mass.

Bus Įdomi Programa

Kalbės leva Mizarienė

Ji šią vasarą plačiai važinėjo po Lietuvą ir dalyvavo pasauliniame moterų kongrese kovai už taiką, Maskvoje. Ji papasakos iš savo kelionės įgytus įspūdžius.

Šis bus jau paskutinis rudeninis parengimas pas mus, tad kviečiame visus atsilankyti, pasilinksminti ir tuo pačiu kartu paremti darbininkišką spaudą, kuri stoja už taiką ir už visų tautų ir rasių žmonių lygybę.

Rengėjai

Įvairios Žinios

TSRS MOKSLININKAI IR MĖNULIS

Londonas. — Bernard Lovell, anglų astronomas, sako, kad jis patyrė iš TSRS profesoriaus Aleksandro Lebedinskio, Maskvos universiteto specialisto, kad TSRS mokslininkai daro pasirengimus Mėnulio pasiekimui. Lovellis mano, kad jie tą padarys daug greičiau, negu JAV specialistai.

VAIKAS LAIVŲ SLAPUKAS

New Yorkas. —Don Yinger, 13—kos metų vaikas, rugsėjo 4 d. slaptai įlindo į "Constitution" laivą ir išplaukė. Rugsėjo 10 d., Madeira saloje, Atlante, jis įlindo į kitą laivą ir rugsėjo 16 d. parplaukė atgal į New Yorką. Motina, pasitikus jį, sakė, kad Donas "myli vandravoti". per vienerius metus jau keturis kartus buvo iš namų pabėgęs.

TYMSTERIŲ UNIJA SMARKIAU VEIKS

Chicago. — James R. Hoffa, International Brotherhood of Teamsters unijos prezidentas, pareiškė, kad unija imsis plataus organizavimo darbo dar neorganizuotų darbininkų. Jis sakė, kad galima į trumpą laiką dar suorganizuoti apie pusę milijono darbininkų.

ITALAI IEŠKOS NAFTOS

Roma. — Italijos naftos kompanija susitarė su Egipto vyriausybe ir Zeit-Kaligo srityje, netoli Raudonosios jūros, ieškos naftos.

1962 metais Egipte, Sinajo srityje, buvo gauta 3,-335,000 tonų naftos.

SIRIJA NORI IŠ TSRS PAGALBOS

Beirutas. — Sirija siunčia delegaciją į Tarybų Sąjungą prašydama ekonominės ir technikinės pagalbos. Ypatingai tikisi gauti technikų — specialistų, mokančių arabų kalbą, kurių 5,000 TSRS atšaukė iš Irako.

JAPONIJA, KANADA, JAV IR ŽUVYS

Tokio. — Prasidėjo pasitarimai tarp Kanados, Japonijos ir Jungtinių Valstijų žvejojimo reikalais. Daugiausiai nesusipratimų kyla dėl žvejojimo Alaskos pakraščiais, kur veisiasi dideli krabai. 1960 metais Japonijos žvejai sugavo 6,193,-000 tonų žuvų.

MALAZIJA RODO RAGUS

Kuala Lumpuras. — Britanijos imperijos tik suorganizuota nauja Malazijos valstybė jau nutraukė diplomatinius ryšius su Indonezija ir Filipinais. Mat, šios dvi valstybės atsisakė pripažinti Malaziją ir jų miestuose įvyko demonstracijų.

DĖL KANADOS KVIEČIŲ

Ottawa. — Kanada dabar yra padarius sutartis pristatyti Kinijai 187,000,-bušelių kviečių, Tarybų Sąjungai — 250,000,000 bušelių ir Kubai 198,000,000 bušelių kviečių ir 29,500,000 bušelių miltų. Todėl jau daugiau didelių užsakymų neprims.

NEHRU IR KOMUNISTŲ NESUTIKIMAI

New Delhi. — Indijos premjerui Nehru patinka, kad tarp Tarybų Sąjungos ir Kinijos komunistų yra nesutikimų. Jis sako, kad dabartiniai ginčai jau "sugriovė komunistų vienybę".

Varšuva. — Lenkijoje katalikų bažnyčia vis priešstarauja liaudies vyriausybei.

KRISLAI

Tąsa iš 1-mo pusl.

Beje, skaitau pranešimą, kad Kanadoje šiomis dienomis įvyko "Pasaulio lietuvių bendruomenės" seimas, kurį išdidžiai palaimino vysk. Brizgys.

Geresnio asmens tai rolei negalėjo nė būti. Juk ten buvo "suskridę" (net 73 asabos), daugumoje tokie pat, kaip tas vyskupas, vokiečių okupacijos metu tarnavę Hitriui, padėję jam savo užmoji lietuvių tautą paversti trąša vokiečių dirvai patrėšti įvykdyti. Jie puikiai vieni kitus pažįsta, jie supranta vieni kitų sunkias nuodėmes ir tik jie vieni vieni kitiems tegali atleisti.

—:—

Iš Chicagos menševikų laikraščio (rugs. 10 d.) sužinojau, kad į mūsų mieląją Lietuvą buvo nusidavęs ir "buvęs teisėjas advokatas John T. Zuris" ir redakcijai išliejo visą savo kelione nusivylimo tulžį. Nieko, o nieko gero jis Lietuvoje neradęs ir nepamatęs. Visur jis matęs ir sutikęs tik "apšepusiais drabužiais" žmonelius. Ypač jam blogą skonį gerklėje palikę Kauno trobos ir žmonės.

Na, o mano žmona, estietė, lankėsi Kaune ir negalėjo atsigėrėti miesto ir žmonių gražumu. Jai Kaunas net geriau atrodęs ir patikęs už Vilnių. Matote...

Bet gal ponui Zuriui reikia dovanoti. Iš menševikų gazietos redakcijos sužinome, kad Zuris į mūsų senąją tėvynę buvo nuvykęs, kai jis buvo labai "pailsęs ir **dar nevisai pasitaisęs po rimto susirgimo Chicagoje.**"

Ar gražu? Vietoje išplūsti Chicagą, kuri jį buvo jau beveik į kapus nuvariusį, jis išplūdo niekuo nekaltą mūsų Lietuvą!

Sarmata, ponas advokate!

Worcester, Mass.

(Tąsa iš 5-to pusl.)

mų moterų, kurios tarp savęs gražiai sugyvena. Šis moterų klubas nutarė surengti savo metinį pikniką. Nors čia yra penki parkai, kur galima surengti pikniką, bet kaip kiekvienai organizacijai, taip ir šiam klubui reikalingi pinigai dėl veikimo. Todėl ir nutarė, kad geriausia vieta būtų Olympia parkas. Ir kai sužinojo tas "Keleivio" peckelis, tai tas moteris nupeikė. Girdi, kaip jūs galite rengti savo pikniką paleckinių parke? Bet moterys nepaisė jo šmeižtų ir surengė pikniką rugsėjo 5 d. Ir jis buvo pasėkmingas. Daug vietinių ir iš plačios apylinkės lietuvių dalyvavo ir linksmai laiką praleido tyrame ore. Apie 5 valandą prasidėjo programa, kurioje dalyvavo Worcesterio Lietuvių Karo Veteranų "Drum Corps," kuris pasirodė gražiai, pademonstruodamas savo gabumus. Šis būgnų benas — tai Worcesterio lietuvių pažiba. Antra programos dalis susidėjo iš dainų, kurias atliko Aido choro nariai O. Dirvelienė su J. Sabaliausku ir Al. Dupšiu. Jie savo užduotis atliko puikiai. Diena pasitaikė graži. Parkas buvo pilnas žmonių. Rengėjoms liks gražaus pelno.

Teko nugirsti, kad klubietės ateinančiame savo susirinkime pasiųs tam peckeliui dovaną—bulvinį medalį už tokį išreklamavimą jų pikniko.

Jaunas Senis

Karačis. — Atvyko Tarybų Sąjungos delegacija tartis su Pakistanu atidarymui lėktuvų linijos tarp TSRS ir Pakistano.

Washingtonas. — JAV valdininkai svarsto ar duoti Pakistaniu $4,300,000 paskolos orlaukio įrengimui, nes Kinijos civiliniai lėktuvai naudosis tuomi orlaukiu.

MIRUS HARTFORDIEČIUI

Zigmui R. Juškai

reiškiame nuoširdžią užuojautą sūnums, marčioms ir visiems giminėms.

M. ir **E. Liepai**
Woodhaven, N. Y.

Rugsėjo 22-rą dieną, 1958 m., mirė mano mylima žmona

LIŪDNA SUKAKTIS

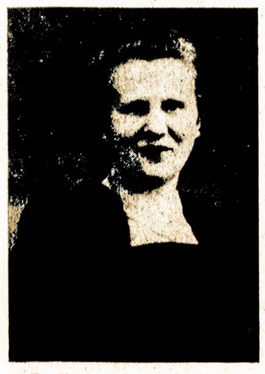

Valė Gurienė

Jau sukako penkeri metai kai mirė, bet man rodosi, kad ji vis dar su manim namuose, tik be balso, be prieteliškų žodelių.

Tu, mano brangioji, esi ir būsi mano širdyje, mano sieloje iki mano gyvos galvos.

Vincas Guris
Brooklyn, N. Y.

Banketas draugams Veličkams pagerbti

Yra labai linksma pranešti bei rašyti, kad mūsų Aido choras rengia šaunų banketą pagerbimui mūsų ilgamečių dainininkų Aleksandro Veličkos ir jo žmonos Domicėlės, kurie mums bei liaudžiai dainuoja jau suviršper 40 metų.

Apie Aleksandrą neprisieina daug kalbėti, nes jo per ilgus metus dainavimas bei vaidinimas teatrų mums aiškiai pasako, kad jis yra nusipelnęs dainininkas ir aktorius bei artistas.. Jis, mat, vaidindavo, dainuodavo beveik visose mūsų vaidintose operetėse ir taipgi dainuodavo koncertuose, banketuose ir visokiose kitokiose pramogose. Domicėlė taipgi dainuoja Aido chore visą laiką ir kartais vaidindavo veikaluose roles. Ji yra taipgi gera aktorka.

Žodžiu sakant, jie abudu yra pasišventę liaudies menui ir visam pažangiųjų darbininkų judėjimui. Ir labai gražu, kad mūsų Aido choras, kuriame jie per ilgus metus dainuoja, rengia banketą jų darbų bei dainavimo atžymėjimui. Juk per tiek metų jiems dirbus, dainavus, tai nors sykį reikia prisiminti jų darbus ir pagerbti juos.

Taigi, gerbiamieji lietuviai, visi ir visos esate kviečiami dalyvauti šitam bankete, nes kiekvieno dalyvavimas reikš padėką draugams Veličkams už jų dainavimą ir už atliktus darbus dėl liaudies.

Banketas įvyks šeštadienį, spalio 12-tą dieną, 7:30 val. vakaro, Laisvės salėje, 162-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. Bilietas $3.

Jonas Juška,
Aido choro sekretorius

Mitingas mirusiajam H. Sacheriui pagerbti

Prieš kurį laiką Niujorke mirė įžymus advokatas, darbo žmonių gynėjas valdiniuose teismuose — Harry Sacher.

Nacionalinė Advokatų Gildija (National Lawyers Guild) dabar ruošia mirusiajam kovotojui, liaudies draugui pagerbti mitingą, kuris įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 26 d. 8 v. v. Vieta: Henry Hudson Hotel, 353 West 57th St., Manhattane.

Kalbėtojai bus:

Niujorko valstijos aukščiausiojo teismo teisėjas **Nathan R. Sobel.**

Profesorius **Thomas I. Emerson,** iš Yale universiteto.

Adv. **Edward J. Cambridge,** ir kt.

Visuomenė kviečiama atsilankyti. Būdami jame pagerbsime įžymųjį kovotoją už liaudies reikalus, pagerbsime ir patys save.

Roma. — Pas popiežių lankėsi Minsko, Baltarusijos, arkivyskupas Nikodimas.

PRANEŠIMAS

RICHMOND HILL, N. Y.

Spalio (Oct.) 12-tą dieną, šeštadienį, 7:30 val. vakaro, "Laisvės" svetainėje, 102-02 Liberty Avenue, Ozone Parke, yra rengiamas šaunus banketas draugams Aleksandrui ir Domicelei Veličkams, mūsų ilgamečiams dainininkams, pagerbti. Banketą rengia Aido choras.

Taigi prašom visus aukščiau minėtą dieną nerengti jokių kitokių pramogų, o dalyvauti draugų Veličkų bankete.

Aido choro Valdyba

Aido choro žinios

Atrodo, kad mūsų choras jau pradeda intensyviai mokytis naujas dainas, su kuriomis, už kelių savaičių, turės išstoti svarbiuose parengimuose.

Ateinančio mėnesio 12 d. (šeštadienį) bus surengtas pagerbimo banketas vienam mūsų ilgamečiui aidiečiui. Tad pakol bilietai dar nepadaryti, prašome pasižymėti tą dieną kalendoriuje.

Aido choras pasiuntė pasveikinimo laišką, su geriausiais linkėjimais, naujai susikūrusiam Aido chorui Miami, Floridoj. Rodos, šiame chore dainuoja ir keletas buvusių mūsų gerų aidiečių. Geriausių sėkmių mūsų broliams ir sesėms aidiečiams saulėtoje Floridoje.

Reikia biskelį sugrįžti į praeitį, kuomet aidiečių grupė važinėjo Rochesteryje ir išpildė visą kelių valandų meno programą.

Ten buvusi binghamtonietė Mary Kazlauskienė įteikė Aido chorui penkinę per T. Kaškiaučių. Dėkui, drauge, už dovaną. Geriau padėkoti vėliau,—negu niekad!

Lillian Kavaliauskaitė, "Laisvės" administracijos buhalterė ir Aido choro narė, išvažiavo dviem savaitėm Floridon pasisvečiuoti pas savo seserį. Laimingos kelionės ir gero poilsio!

H. F.

Žygis link miesto rotušės—spalio 13 d.

Niujorko miesto kovotojai už laisvę ir darbus ruošia žygį prie miesto rotušės — City Hall.

Spalio 13 d. prie miesto rotušės susirinks daug tūkstančių žmonių reikalauti, kad būtų aprūpinti darbais negrai, puertorikiečiai ir kiti bedarbiai, kad būtų mokyklose panaikinta **faktinė** segregacija.

Apie šį žygį pranešė spaudoje James Farmer, Rasinės Lygybės Kongreso (CORE) direktorius.

New Delhi. — Iš JAV 48 dideli armijos lėktuvai atgabeno Indijai radarų įrengimus.

Elizabeth Taylor and Richard Burton head the distinguished cast of Metro-Goldwyn-Mayer's "The V.I.P.s," marking their first appearance together in a modern drama. Unfolding the story of a group of persons whose lives are altered when their plane flights from London are delayed by a fog, the picture, filmed in Panavision and color, also stars Louis Jourdan, Elsa Martinelli, Margaret Rutherford, Maggie Smith, Rod Taylor, Linda Christian and Orson Welles.

Šį sekmadienį visi eis į Schwaben Hall

Turės progą pamatyti įvairius ir gražiai padarytus Tarybų Lietuvoje filmus.

Filmas "Kol nevėlu" (komedija) labai gražiai vaizduoja meilę ir visokias intrigas, besisukančias apie meilę.

Taipgi plačiai bus rodoma ir kronikiniai - žurnaliniai filmai iš plačios Tarybų Lietuvos. Čia turėsime progą pamatyti, kaip dabar Tarybų Lietuvoje sekasi gyvenimas ir darbai.

Priedui bus parodyta ir Aido choro jubiliejinis (50-metinis) koncertas. Tame filme matysite ir patys save, nes ir visa publika buvo filmuota. Filmas suktas čikagiečio J. Misevičiaus.

Pradžia 2:30 po pietų.

Kviečiam visus atsilankyti.

Rengėjai

A. Meko filmą spauda giria

Rugsėjo 14 d. Niujorke buvo filmų festivalis, kuriame su savo parašytu ir režisuotu filmu išstojo ir Adolfas Mekas. Jo vėliausias filmas — "Hallelujah the Hills", komedija, bet ji naujoviškai sudaryta, todėl filmų kritikai sako, ji įdomi.

Adolfas Mekas—ir poetas. Jis su broliu Jonu leidžia anglų kalba žurnalą "Film Culture".

Biržietis A. Mekas—sumanus, talentingas ir darbštus vyras, nežiūrint kas ką apie jį besakytų.

Aną dieną į "Laisvės" leidyklą buvo užėjęs woodhavenietis **M. Liepa;** nuo savęs ir nuo savo žmonos jis paaukojo penkinę darbininkiškiems reikalams.

APVOGĖ "IZVESTIJOS" KORESPONDENTĄ

New Yorkas. — TSRS dienraščio "Izvestijos" korespondentas Stanislovas Kondraševas pranešė, kad vagių būta jo apartmente, 11 Riverside Dr., kurie išnešė taipraiterį, brangiadaikčių, drabužių ir portfelį su popieriais.

Iš Maskvos jis grįžo rugsėjo 7 d. Jis sakė, kad per visą savaitę jį sekiojo mėlynas Plymouth automobilis.

Jau sugrįžo iš ligoninės

Džiugu pranešti, kad mūsų veikėjas draugas Walteris Keršulis jau paleistas iš ligoninės ir sveikatą taiso savo mielosios žmonos Bronės priežiūroje savo namuose. Keršuliai gyvena 292 Lincoln Ave., Brooklyn 8, N. Y.

Reikia tikėtis, kad nuo dabar, po tos labai sunkios operacijos, mūsų Walterio sveikata jau greitai taisysis. Laukiame jo sugrįžtant į sveikųjų gretas.

Rep.

—:—

Po sėkmingai pergyventos operacijos, Vera Budronienė iš ligoninės sugrįžo namo praėjusią savaitę. Sveikata ir jėgos pamažu grįžta. Ją džiugina viltis, kad ir vėl galės pilnu gyvenimu pagyventi. Linkėdami jai sveikatos ir mes viltingai lauksime malonių su ja susitikimų visuomeniškose sueigose, kaip ir ligi šiol.

V—ė

Muzikantai rengiasi streikuoti

Aną dieną Niujorko mieste įvyko Amerikos Muzikantų Federacijos 802 lokalo narių susirinkimas. Jame buvo diskusuotas naujo kontrakto su samdytojais sudarymo klausimas.

Pasirodo, kad teatrų savininkai, kur muzikantai groja, atsisako patenkinti jų reikalavimus, todėl 166 balsais prieš 156 nutarė skelbti streiką.

Jei samdytojai vis atsisakys muzikantų prašymą išpildyti, tai gal dar šią savaitę jie sustreikuos, ir tuo būdu nebegalės atsidaryti teatrai, kuriems reikalingi orkestrai.

O gal dar susitaikys? Mat, nedidelė balsų dauguma pasisakė už streikavimą.

"ŠVYTURYS"

Dukart mėnesinis iliustruotas žurnalas, leidžiamas Lietuvoje.
Prenumerata $4.00 metams.

• •

"MOKSLAS ir GYVENIMAS"

Mėnesinis žurnalas.
Leidžiamas Lietuvoj.
Prenumerata $2.50

• •

Užsisakantiems abu žurnalus kartu kaina tik $5.00

• •

Reikalaukite iš mūsų nemokamai pilno sąrašo visų periodinių leidinių Lietuvoje.

• •

Imported Publication & Prod.
1 Union Square, N. Y .C.

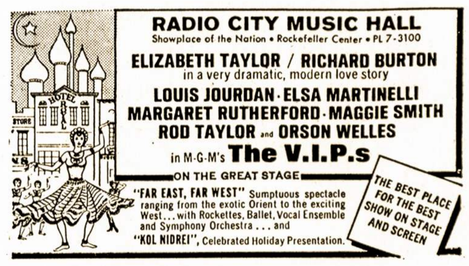

Pattenburg, N. J.

Gerbiamieji!

Prašome visus atsilankyti į mūsų rengiamą pikniką Rugsėjo-Sept. 29 d. Šis piknikas bus nepaprastas tuo, kad Leonas Pošiūnas jį filmuos ir tą filmą nuveš į Lietuvą. Ten jį matys jūsų giminės ir pažįstami. Taigi būtinai dalyvaukite šiame piknike.

Kurie turite sulenkiamų krėslų, atsivežkite į pikniką, galėsite mūsų sode ant jų pasėdėti, O kurie norėsite parsivežti mūsų obuolių, atsivežkite "beskes" ar ba maišiukus.

Prašome nesivėluoti, nes pietūs bus duodami 12 val.

Iki malonaus pasimatymo!

Čiurliai